

Vlaams
Parlement

vergadering **C302 – CUL37**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 7 juli 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de wervingscampagne van de Vlaamse Audiovisuele Regie (Var) voor VRT-sponsors voor de jaren 2012-2013 - 2535 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de financiering van de regionale omroepen door Telenet - 2538 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de financiering van de regionale omroepen - 2630 (2010-2011)	12
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de opstelling van een nieuw protocol voor de steun aan de geschreven pers - 2541 (2010-2011)	27

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de wervingscampagne van de Vlaamse Audiovisuele Regie (Var) voor VRT-sponsors voor de jaren 2012-2013 - 2535 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, collega's, via een presentatie met als titel 'De troeven van VRT-televisie' van 27 mei, heeft de Vlaamse Audiovisuele Regie (Var) de procedure opgestart om sponsors te verwerven voor de VRT voor 2012 en 2013. Het gaat in essentie over drie mogelijke 'sponsorpijlers'. De eerste is de programmasponsoring voor of na reguliere programma's. De tweede is de sponsoring van sport- en andere evenementen die door Eén of Canvas worden uitgezonden. De derde is de sponsoring op Eén of Canvas van de VRT-evenementen die niet op VRT-televisie worden uitgezonden of van radioacties met tv-exposure.

In deze presentatie probeert de Var de troeven van de VRT te promoten en worden de sponsoringvoorwaarden meegedeeld evenals de procedure voor inschrijving en invulling van de pakketten. De presentatie getuigt van een vrij agressieve houding, waarbij de VRT zich duidelijk voorstelt als een commercieel belangrijke speler. Ook is het duidelijk dat de VRT zich afzet tegenover de commerciële omroepen met commerciële argumenten. Een aantal titels als voorbeeld: 'Marktaandeel in stijgende lijn op 18-54', 'Een marktleider op alle commerciële doelgroepen', 'Groot aantal exclusieve – niet vtm-kijkers – per week', 'Toenemende kloof tussen Het Journaal en Het Nieuws'.

De officiële inschrijvingen dienen per aangetekend schrijven te gebeuren vanaf maandag 30 mei 2011 tot en met vrijdag 1 juli 2011. Dat is intussen al meer dan een week geleden. Indien er initieel niet genoeg kandidaten zijn om het totale aanbod in te vullen, zal de Var na afronding van de procedure het niet-verkochte aanbod vanaf 7 juli 2011 verder op de markt brengen, zo leert ons de presentatie.

De nieuwe beheersovereenkomst met de openbare omroep voor de periode 2012-2016 is nog volop in onderhandeling. Ik heb er nog niets over gehoord en zo dadelijk begint het reces. Ik veronderstel dat er weer een trukendoos zal zijn die op de laatste ministerraad van dit politieke werkjaar wordt geopend, terwijl wij in reces zijn en het onmogelijk is om nog vragen te stellen. Minister, u hebt ons laten weten dat deze onderhandelingen voor het zomerreces zullen worden afgerond, waarna de Vlaamse Regering haar goedkeuring al dan niet kan verlenen. Er is natuurlijk een verschil tussen het reces van de Vlaamse Regering en het reces van het parlement, dat weten we. De VRT weet dan ook nog niet of tv-sponsoring in de toekomst nog zal worden toegestaan, laat staan dat de omroep reeds de modaliteiten, zoals het begrenzen van de inkomsten, zou kennen. Het is dan ook vreemd dat de Var een inschrijvingsprocedure voor 2012-2013 installeert, die afgerond wordt nog voor er goedkeuring zal zijn over de nieuwe beheersovereenkomst.

Minister, kan de Var een procedure opstarten voor het werven van sponsors voor 2012-2013 vooraleer de nieuwe beheersovereenkomst wordt goedgekeurd en de toestemming voor tv-sponsoring, met de noodzakelijke modaliteiten, wordt gegeven? Waarom wel, waarom niet? Wat betekent dit voor de lopende procedure? Vindt u dit een normale werkwijze? In de beheersovereenkomst zal normaal gezien staan of de sponsoringsvoorwaarden worden behouden, uitgebreid of verminderd.

Minister, wat is uw reactie op de inhoud en de teneur van deze presentatie? Ik heb het dan meer in het bijzonder over de manier waarop de VRT zich als commerciële speler gedraagt en de commerciële omroepen duidelijk de loef wenst af te steken.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, ik wil zeggen dat het de verdienste van collega Tommelein is om dit dossier naar voren te brengen, een tijdje geleden in de media en nu in het parlement. Ik beaam volledig zijn bekommernis omdat de timing – en ik begrijp ook wel dat men niet kan wachten tot 1 januari 2012 om nieuwe dingen af te sluiten – ongelukkig is. We zitten volop in onderhandelingen. Het creëert opnieuw een sfeer van 'We gaan er nog een pakje commerciële inkomsten bovenop doen'.

Ik heb die PowerPointpresentaties ook opgevraagd. Mij stoort het ook enorm dat de openbare omroep zich gewoon positioneert als een commerciële partner, net zoals vtm of VT4. Men zegt dat men stevige marktleider is voor 15-plus, dat Eén marktleider is in alle commerciële doelgroepen en dat men tegelijkertijd in een reclamearme omgeving zit. Dat klopt juridisch wel, maar in de praktijk vind ik dat een probleem.

Minister, misschien kunt u duidelijkheid geven over het volgende. Is het een bewuste strategie van de VRT of van de Var? Dat is niet onbelangrijk. Het is mogelijk dat de Var met een eigen dynamisch bestuur en een eigen dynamische gedelegeerd bestuurder gewoon zijn werk doet en dat de VRT van niets weet. Aan de andere kant moeten we ook zeggen dat de VRT ondertussen 100 procent aandeelhouder is van de Var. Zich compleet daarachter verschuilen, kan volgens mij dus niet, maar aan de andere kant kan het de gedrevenheid zijn van de Var.

Het is ook belangrijk om duiding te krijgen over het volgende. Het geeft de indruk dat men de commerciële inkomsten fors wilt optrekken. Ik weet niet of dat waar is, want dat zal afhangen van de onderhandelingen over de beheersovereenkomst. Vandaag zijn de alliantiepartners geplafonneerd tot 10 miljoen euro. Dat is een bedrag dat niet geïndexeerd is. Voor mij mag dat bedrag worden geïndexeerd. Hier geeft men de indruk dat men zegt dat men waarschijnlijk veel meer ruimte zal krijgen dan nu. Men kan zeggen dat dat kan of dat dat niet kan, maar het hangt af van het globale pakket. Minister, voor ons zal een van de elementen bij het beoordelen van de beheersovereenkomst de verhouding tussen dotatie en commerciële inkomsten zijn. Ik denk dat de geest van het decreet dat vrij kamerbreed is goedgekeurd, wel iets anders was. Er was zeker geen sprake van om de commerciële druk te verhogen, eerder integendeel, maar dat hangt af van de dotatie. Als de huidige verhouding blijft, en er zijn intern wat verschuivingen, dan kan men daarover discussiëren. Een indexatie is voor ons geen probleem, maar voor ons zal de toetssteen de commerciële verhouding zijn tussen de dotatie en de commerciële inkomsten.

Het is altijd goed om de geschiedenis van de dossiers te kennen. We hebben altijd al meegemaakt dat men contracten afsluit, en nadien komt er een overeenkomst of een decreet, en dan is het te laat, want dan worden de lopende contracten uitgevoerd. Ik vind wel dat er een signaal moet worden gegeven. Als de heren van de Var contracten afsluiten voor een bedrag hoger dan er straks in de beheersovereenkomst wordt afgesloten, dan zitten we met een probleem. Ik vind dat u op een of andere manier het signaal moet geven aan de VRT, en die moet dat maar geven aan de Var, dat dat niet kan.

Minister, daarom twee concrete vragen. Is het een strategie van de VRT of van de Var? Ik hoop dat het van de Var is en niet van de VRT. Bent u bereid om een signaal te geven als men effectief contracten afsluit boven het bedrag van de beheersovereenkomst waarover u aan het onderhandelen bent, zodat men duidelijk weet dat men dan een brug te ver gaat?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, de commercialiteit van de openbare omroep is een oud zeer. Als je de documenten bekijkt, kun je duidelijk stellen dat de VRT zich zwart op wit als een commerciële zender profileert. Dat staat haaks op uw eerdere verklaringen in de voorbije twee jaar, waarbij u zegt dat VRT zich moet bezinnen over de kerntaken en de richting die ze uit moet. Die indruk dat u vindt dat ze verder moeten gaan op

een commercieel elan hebt u mij nog altijd niet gegeven. U hebt al een paar keer gezegd dat ze dat minder moeten doen.

Je hebt zoiets als perceptie, je hebt zoiets als belofte en je hebt zoiets als de feiten. Dit document is een feit. Het is een verkoopdocument van een volle dochter van de openbare omroep. Daar kun je gewoonweg niet omheen, u niet, wij niet, niemand. Dit is gewoon een verkoopsstrategie, gekend in de mediawereld en in de reclamewereld, van de Var, nogmaals, een volle dochter van de VRT. Dit zijn 'presales'. Hieruit komen contracten die bindend zijn en die totaal geen rekening houden met beheersovereenkomsten. Dat zijn twee verschillende zaken.

Het is altijd een beetje koud en warm. Ik heb tot nu toe geen enkel bindend signaal gehoord in deze commissie van de andere politieke partijen waarbij duidelijk wordt gesteld wat het nu is. Moet de VRT effectief decommercialiseren en dan maar zien dat ze rondkomt met haar budget? Moet er worden bijgepast of niet? De gemengde financiering wordt eigenlijk in stand gehouden vanuit de Vlaamse Regering. Ik vind het een beetje gemakkelijk om dan continu op de VRT te schieten en te zeggen dat ze zich commercieel gaan gedragen. Neen, ze wordt gedwongen voor een deel om commercieel te zijn. De mate waarin, daar wil ik gerust over discussiëren. Maar uiteindelijk is de regering verantwoordelijk voor het feit dat de VRT commercieel geworden is en zich nog steeds zo gedraagt. Wat ziet men in de Reyerslaan? Men zegt: wij moeten besparen, maar we moeten meer inkomsten hebben. Dus gaat men zich agressiever opstellen.

De enige vraag waar ik uw mening over zou willen horen, is de volgende. Commerciële contracten die vandaag worden afgesloten, kunnen worden verbroken. In die contracten zitten verbrekingsclausules. We weten dat in het verleden die clausules nogal eens in het nadeel waren van de openbare omroep. Maar in het licht van de huidige onderhandelingen over de beheersovereenkomst, met de onzekerheden over wat de commerciële plafonds zullen zijn, lijkt het mij nuttig dat u in de onderhandelingen het signaal kunt geven aan de Var betreffende de openbare omroep om meer aandacht te besteden aan de verbrekingsclausules op korte termijn, of eventueel dat die contracten misschien op korte termijn worden afgesloten, wat ook kan.

Ik denk dat we die voorlopige piste of uitweg kunnen bewandelen, waarbij de partnerships niet op een lange termijn worden vastgelegd. Ik denk dat dat niet zo moeilijk is. Als de openbare omroep dan toch zo'n commercieel gouden kalfje is, dan zullen de commerciële partners aanvaarden dat contracten op heel korte termijn worden opgesteld, met een minder lange looptijd. Dat geeft de mogelijkheid om dat te herbekijken binnen de uitvoering, binnen het jaar – en ik schud dat nu zomaar uit mijn mouw – van die beheersovereenkomst die eraan komt. Misschien is dat de piste die hier bewandeld moet worden. De VRT wordt dan niet geblokkeerd. Wel wordt dan gesteld geen contracten af te sluiten voor een langere periode. Ze moeten ook matchen met de beheersovereenkomst. Ik denk dat dat kan. In de reclamewereld wordt gewerkt met kwartalen op voorhand en kan men gemakkelijk binnen een jaar werken. Misschien is dat de weg die bewandeld moet worden. Minister, ik zou graag weten of u die mogelijkheid ziet.

Misschien moet ook het signaal aan de VRT-Var worden gegeven dat, als er verbrekingen nodig zijn door de beheersovereenkomst of door de niet-realiseerbaarheid, de kosten voor eigen rekening zijn en dat er dan niet mag worden aangeklopt bij de Vlaamse Regering om die verbrekingsvergoedingen te betalen. Stel ze voor hun verantwoordelijkheid in dezen en zeg dat, als het toch gebeurt en er betaald moet worden, de kosten maar uit het eigen budget moeten worden gehaald. Daarover wil ik graag uw mening horen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, op één fractie na zijn we het erover eens dat de VRT een gemengde financiering mag hebben. Het is dan ook logisch dat er reclame of sponsoring

gewonnen wordt uit de markt. Nu is het wel een zeer agressieve campagne die gevoerd wordt om middelen uit die markt te halen. Daarmee heb ik wel enig probleem, omdat we, vermoed ik, midden de onderhandelingen zitten voor een nieuwe beheersovereenkomst. Ik heb de indruk dat men een beetje een voorafname aan het doen is op wat in die beheersovereenkomst zal staan. Verscheidene collega's hebben ervoor gepleit dat de werking van de VRT of de Var niet moet stilvallen als er over een nieuwe beheersovereenkomst wordt onderhandeld, wel dat er enige terughoudendheid op zijn plaats is.

In dezen wil ik trouwens ook niet flauw doen. Voor mij speelt het weinig rol van wie de strategie is om deze campagne te lanceren, van de Var of de VRT. De VRT is nu volledig eigenaar, volledig aandeelhouder van de Var. Als de Var over de schreef gaat, moet er toch een mogelijkheid zijn voor de hoofd- en enige aandeelhouder van de Var om te zeggen dat dit echt niet kan. Van wie de strategie is, lijkt me in dezen iets minder belangrijk.

We hebben het al gehad over de alliantiepartners. Wat ook belangrijk is, is het feit dat met een dergelijke campagne de kans bestaat dat die 10 miljoen euro, die nu geplafonneerd is, overschreden wordt. Er gaan zelfs geruchten dat die ondertussen al overschreden is. Er zullen altijd wel collega's zijn die zullen zeggen dat dat geen probleem is omdat alles wat boven dat plafond is, toch teruggegeven moet worden aan de Vlaamse Regering. Maar dat is natuurlijk wel een probleem voor de commerciële spelers. Veronderstel dat in plaats van 10 miljoen euro 15 miljoen euro uit die markt wordt gehaald, dan krijgt de Vlaamse Regering misschien wel 5 miljoen euro terug, maar dat bedrag is wel verdwenen voor commerciële omroepen, die daarmee hun hoofdkomen verliezen. Die 5 miljoen euro is weg. Op dat moment is de VRT eigenlijk bezig de commerciële omroepen pijn te doen. U kent mijn standpunt: het is geenszins de taak van de openbare omroep om aan concurrentie te doen. Dat is eigenlijk de kern van de zaak.

Er is iets dat ik me afvraag. Ik denk niet dat dat het geval is, maar ik vraag het toch voor alle zekerheid. Als een dergelijke campagne wordt gevoerd, is de kans groot dat er meer middelen komen. Minister, ik hoop dat u bij de onderhandelingen geen enkel signaal hebt gegeven dat het plafond eventueel verhoogd zou kunnen worden in de nieuwe beheersovereenkomst die deze zomer wordt afgerond. Want dat kan natuurlijk een reden zijn waarom de Var zegt extra gas te willen geven om te zien of er meer uit de markt kan worden gehaald. Minister, graag had ik vernomen of het inderdaad zo is dat de Vlaamse Regering een signaal aan de VRT en de Var heeft gegeven dat dat kan.

Tot slot denk ik dat dit maar een deel van het probleem is. We weten dat er nog wel wat problemen zijn met de Var inzake transparantie en dergelijke meer. Nu de Var voor 100 procent dochter is van de openbare omroep, moet het parlement of minstens het Rekenhof meer inzage hebben in wat die Var doet. Dat is nog altijd niet het geval, en dat betreurt ik. Indien dat het geval zou zijn, zouden dergelijke campagnes niet mogelijk zijn en zou de Var zich iets terughoudender opstellen. Ik pleit nog altijd voor die transparantie. Ik hoop dat de minister daar even haar licht op kan laten schijnen. Komt er een moment dat op zijn minst het Rekenhof de controle zou kunnen uitoefenen op wat de Var allemaal doet?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, collega's, als ik die prospectus van de Var zie en lees wat erover in de kranten staat, dan is de reactie dat men te doen heeft met een commerciële actor, die op een heel intelligente manier, vanuit een sterke marktpositie probeert om veel sponsorreclame- en andere inkomsten te verwerven en zich daarmee heel goed op de markt probeert te positioneren. Bij een privébedrijf zouden we dat oké vinden, zouden we de manier van werken zelfs niet afkeuren. Ik denk dat niemand er een probleem mee zou hebben.

We hebben echter te doen met een openbare omroep en een dochter van die openbare omroep. Als die een relatief commerciële, agressieve stijl hanteert, dan worden mensen bij ons die de commerciële omroep diep in hun hart dragen, een beetje onrustig. Er is dan een

extra concurrent, die sterker wordt en die een bedreiging vormt. Maar, van twee dingen één. Ofwel verwachten we niet dat de openbare omroep een deel van zijn inkomsten uit de markt haalt. Dan hoeft dat vehikel van de Var niet meer. Ofwel verwachten we dat wel. Dan verwachten we dat de Var dat goed doet. Dat is namelijk goed voor de kas van de Vlaamse overheid. We moeten weten wat we willen. We hebben gekozen voor een bepaald financieringsmodel, dus moeten we daar nu ook voor gaan.

Het enige wat vandaag extra commotie veroorzaakt, is dat we niet weten wat het plafond van eigen commerciële inkomsten zal zijn dat de Vlaamse overheid zal afspreken met de openbare omroep voor de volgende beleidsperiode. Het zou wel straf zijn indien de VRT in die korte tijd, met die prospecties, al boven het plafond zit dat ze vandaag bereikt. We komen uit een periode waar het moeite kostte om het plafond te benaderen, door dalende reclame-inkomsten. Het knipperlichtenmodel zorgt voor extra inkomsten. Maar dat vinden we niet goed. En als de Var dan wat agressiever wordt, is het ook niet goed. Minister, we moeten weten wat we willen.

We moeten zo snel mogelijk duidelijkheid geven over het plafond voor de nieuwe beleidsperiode van de openbare omroep. Mijnheer Tommelein, stel dat de VRT wacht met het kopen van sportrechten tot de nieuwe beheersovereenkomst is afgesloten, dan zou ze het verwijt krijgen dat ze allerlei dingen laat passeren omdat ze onzeker is. U weet ook dat er wellicht een deel van de eigen inkomsten op de markt zal moeten worden gezocht. Waar ligt die grens? Waar ligt dat plafond? De heer Decaluwe heeft gelijk dat het een verhaal van communicerende vaten is. Er is absoluut duidelijkheid nodig.

Minister, wanneer zal die beheersovereenkomst er zijn? Wanneer is er duidelijkheid? Is er, in aanloop naar die beheersovereenkomst, al een afspraak gemaakt over het plafond?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: We hebben er geen moeite mee dat de Var sponsors zoekt en daar een bepaalde stijl voor kiest. De Var werkt immers in een commerciële omgeving. Bovendien heeft de overheid nu eenmaal aan de openbare omroep opgelegd dat er naast de overheidsdotatie ook inkomsten moeten zijn uit de markt. Als de Var dat dan zo doet, is dat eigenlijk de uitvoering van wat we in de huidige beheersovereenkomst hebben opgelegd. Als de resolutie, die door de meerderheidspartijen is ingediend, gevolgd wordt door de regering, zal dat overigens ook zo worden bepaald in de komende beheersovereenkomst.

Je kunt je wel vragen stellen bij de timing. De Var loopt vooruit op een beheersovereenkomst die we toch heel snel verwachten. Als de berichten kloppen, komt die beheersovereenkomst eraan. Het zou kunnen dat men binnen het principe van een gemengde financiering – waar we overigens van uitgaan dat dat blijft bestaan – aan de modaliteiten sleutelt, zoals al in het verleden is gebeurd. Ooit had men twee financieringsbronnen: de eventensponsorship en de alliantiepartnersponsorship. Men heeft die bij de vorige beheersovereenkomst samengevoegd, met een plafond van 10 miljoen euro. Men zou een vergelijkbare modaliteit kunnen doorvoeren in de nieuwe beheersovereenkomst. In dat geval is het misschien wel ongelukkig dat de Var daarop vooruitloopt zonder die precieze modaliteiten te kennen.

Minister, de heer Wienen had het daarnet over de transparantie van de Var. Ik denk inderdaad dat iedereen vragende partij is om die transparantie te verhogen. Nu de VRT daar 100 procent eigenaar van is, is een tegenargument uit het verleden weggevallen. Minister, is er nieuws op dat vlak? Of kijkt u in de richting van het parlement? Ook dat was namelijk een mogelijkheid, mijnheer Decaluwe: dat we vanuit het parlement een initiatief zouden nemen om het Rekenhof daarvoor in te schakelen.

De heer Philippe De Coene: Minister, namens mijn fractie zou ik ook enkele bedenkingen willen formuleren.

We moeten consequent zijn in onze beoordeling. Ik baseer mij vooral op de bestaande wetgeving, het decreet, en op onze resolutie. Persoonlijk wens ik dat in de komende beheersovereenkomst zoveel mogelijk de principes van onze resolutie – die door een meerderheid, ruimer dan dé meerderheid, werd goedgekeurd – bewaarheid worden.

In die resolutie hebben we het principe van de gemengde financiering – de openbare aangevuld met de private – in stand gehouden, maar hebben we er tegelijkertijd voor gepleit om geen verdere commercialisering toe te staan. Het is een evenwichtig model, op basis van de vele hoorzittingen die we hebben georganiseerd. Daarbij pleit aan de ene kant de unie van de adverteerders ervoor om de deur te openen voor veel meer dan sponsoring, met name reclame op televisie, om zagezegd tegemoet te komen aan de ‘unserved audience’. Aan de andere kant manen de bestaande commerciële omroepen aan tot voorzichtigheid omdat dat hun enige bron van inkomsten is. Dan is het volgens mij verstandig uit te gaan van een pragmatisch principe van dubbele financiering, zonder evenwel de deur op te zetten voor de extra commercialisering van de openbare omroep, wat meteen een schaduwkant zou hebben voor de inkomsten en het voortbestaan van de private omroepen.

Ik heb die prospecten ook gelezen. U weet dat ik uit de reclamesector kom. Het tegendeel had mij verbaasd. Als je een prospect uitschrijft en klanten probeert te benaderen, moet je zeggen waarin je goed bent en klanten motiveren om op je voorstellen in te gaan. De ‘unique selling proposition’ is: als je reclamevrij bent, valt sponsoring veel meer op. De vaststelling daarvan kan misschien agressief overkomen, maar het is gewoon de waarheid.

Ik hoop dat de Var zo verstandig is om geen definitieve samenwerkingsovereenkomst met welke sponsor dan ook te sluiten, zolang men niet gedekt is door de nieuwe beheersovereenkomst. Ik heb wel de indruk, als ik de prospecten lees, dat het gefaseerd is. Ik verwijs naar de opmerking van de heer Verstrepen. De Var vermijdt ook best zich zo fragiel op te stellen dat er achteraf een boetebeding zou zijn, waar rechtstreeks of onrechtstreeks de overheid mee te maken krijgt, als prominente financieringsbron van de publieke omroep. Verder zie ik er weinig graten in.

Ik heb het gevoel dat het een kwestie van timing is. In de prospecten gaat het over overeenkomsten van twee jaar. Dat is geen tactische, maar eerder een strategische overeenkomst. Die zijn vaak gericht aan ‘major companies’, waar de besluitvorming enige tijd vraagt. De Var heeft er dus alle belang bij om dat tijdig te doen, maar wel onder voorbehoud van de definitieve uitslag van de beheersovereenkomst. Laat ons hopen dat die voorzichtigheid is ingebouwd. We moeten niet twijfelachtig zijn: ofwel zijn we voorstander van een gemengde financiering, met de consequenties ervan, ofwel zijn we dat niet.

Overigens, ik pleit niet voor het krampachtig willen halen van plafonds, laat staan het overstijgen ervan. Maar stel dat de VRT haar best niet doet in haar commerciële activiteiten. Stel dat de VRT voor radioreclame de prijzen schandalig zou dumpen en de commerciële inkomsten ‘downsizen’, dan zouden wij zeer bezorgd zijn en wijzen op de gemiste kansen, waarvoor de belastingbetaler mag opdraaien. Het moet evenwichtig zijn, niet te veel en niet te weinig, binnen de krijtlijnen van wat is toegestaan. Ik verwijs naar onze resolutie. Ik hoop dat binnen die krijtlijnen wordt gehandeld.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega’s, ik heb uiteraard geïnformeerd bij de VRT. Ik geef eerst weer waarover het gaat. Momenteel loopt bij de Var de inschrijvingsprocedure voor tweejaarlijkse contracten met de adverteerders. Dat zijn de zogenaamde alliantiepakketten: overeenkomsten die adverteerders toelaten om commerciële boodschappen via de VRT-kanalen te verspreiden. De Var is inderdaad voor 100 procent een dochteronderneming van de VRT, verantwoordelijk voor het verwerven van commerciële middelen uit de advertentiemarkt. De Var is vanaf 2000 al bezig met die manier van werken. Het is niet

nieuw en het is een proces dat zich regelmatig herhaalt. De bedoeling is al sinds 2000 om meerjarencontracten af te sluiten met de alliantiepartners.

De eerste keer heeft men dat gedaan in de periode 2001-2002-2003. Toen werd een driejarenovereenkomst afgesloten. De advertentiemarkt werd in het voorjaar van 2000 benaderd, met een inschrijvingsperiode van eind mei tot eind juni 2000. Dat is dus ongeveer dezelfde periode als nu. De tweede keer was vanaf 2004. Toen is gekozen voor tweejarencontracten, voor 2004-2005. Dat werd ook in de markt gebracht in het voorjaar, met een inschrijvingsperiode van eind mei tot eind juni. Hetzelfde gebeurde voor 2006-2007. Dat ging zo verder, telkens voor twee jaar: 2008-2009 en 2010-2011. In se gebeurt er nu dus niets anders dan in het verleden.

Wat wel anders is – en daarin geef ik u gelijk, collega's –, is dat we nu bezig zijn met het onderhandelen van de beheersovereenkomst. Dat noopt tot voorzichtigheid. In die zin bevestig ik u dat er nog geen contracten zijn afgesloten. De discussie die u aanhaalt over de verbrekingsclausules, mijnheer Verstrepen, is voorlopig niet aan de orde. Ik heb de VRT gevraagd – en dat is me ook bevestigd – dat de VRT geen contracten afsluit tot de beheersovereenkomst is goedgekeurd en het kader gekend is. De VRT zal niets doen dat niet achteraf door de beheersovereenkomst kan worden gehonoreerd.

Waarom moet dat nu gebeuren? Kan de inschrijvingsperiode niet worden uitgesteld tot na de zomer? De VRT zegt daarop dat er altijd al zo is gewerkt. Er zit een bedrijfseconomische redenering achter. Men zoekt bedrijfszekerheid. Men vindt het nu het goede moment om die alliantiepartners in het vizier te krijgen, om al na te denken over de productie- en de programmeringsprocedures voor het najaar.

Ik ken de marketing- en communicatiemarkt niet zo goed als u, voorzitter, maar men zegt mij ook dat sommige, vooral internationale spelers een langer traject moeten afleggen voor ze een 'go' krijgen van hun hoofdkantoren. Daarom is het belangrijk om een bepaalde periode mogelijk te maken.

In verband met de teneur van de presentatie is het zo, collega's, dat de VRT uiteraard een publiek bedrijf is. Ik heb zelf uitdrukkelijk in mijn visienota aangegeven dat de VRT een veel ruimere opdracht heeft dan enkel te doen wat de commerciële zenders doen. U hebt daar in de verschillende resoluties uw visie op gegeven. Wat men doet, is natuurlijk nog iets anders dan de middelen waarmee men dat financiert. Het gaat, zoals de heer Caron zegt, om een gemengde financiering. De meerderheid binnen deze commissie wil die financiering handhaven. De VRT moet op zoek gaan naar die middelen, daar heeft ze een dochter voor.

We kunnen opmerkingen hebben bij de vraag of de wijze waarop de presentatie van de Var is gebeurd, gepast is. Feit is echter dat wat gezegd is, juridisch correct is. Dat zegt ook de heer Decaluwe. De feiten waren feitelijk en juridisch juist. We kunnen wel bedenkingen hebben bij de stijl die professioneel was maar voor sommigen misschien ook wat aanstootgevend. Ik zal de directie van de Var daar nog eens op wijzen. Het gaat immers om een initiatief van de Var en niet van de VRT.

We hebben al vaker van gedachten gewisseld over de controle van de Var. Ik heb begrepen dat de heer Decaluwe daarvoor een specifiek voorstel voorbereidt. Wij hebben binnen de regering het ontwerp van aanpassing van het Mediadecreet goedgekeurd. Dat ligt nu voor bij de Raad van State en komt in het najaar bij het parlement. Dat lijkt me een ideaal moment om samen met de commissie te bekijken hoe die controlemogelijkheden kunnen worden ingepast. Het lijkt me gepast dat het parlement daartoe initiatieven neemt. Ik zal daar constructief aan meewerken.

Het is de bedoeling dat de onderhandelingen over de beheersovereenkomst tijdens de volgende weken worden afgerond. Mijnheer Tommelein, ik zal me beschikbaar houden om daarover uitgebreid van gedachten te wisselen.

De voorzitter: Ik zou daar voorzichtig mee zijn, want de heer Tommelein is in staat om de commissie tijdens het zomerreces bijeen te roepen. Hij heeft daarvoor ook al een ‘brother in arms’. Ik stel dan ook voor dat niemand te ver op reis gaat.

De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb begrepen dat minstens mijn collega’s van de meerderheidspartijen verwachten dat de beheersovereenkomst voldoet aan wat er in de resolutie staat. Als op 22 juli de beheersovereenkomst wordt bekendgemaakt en die voldoet niet aan de verwachtingen van de heren Decaluwe, Vandaele en De Coene, dan zal ik hen bellen. Vorig jaar heb ik geprobeerd om de commissie bij elkaar te laten roepen, ik zal dat nog eens opnieuw proberen.

Minister, de Var moet ervoor zorgen dat er in 2012-2013 nog sponsors zijn. Als we niets doen, dan worden zij straks door de commerciële zenders benaderd en dreigen ze die kwijt te geraken. Ik heb daar alle begrip voor. Ik vind echter wel dat de kar voor het paard wordt gespannen. Een aantal zaken lopen hier door elkaar. Dat had men moeten vermijden. Eigenlijk past alles in de totale inkomstenstroom van de VRT. Die wordt voor mij steeds onduidelijker. Er komen van alle kanten inkomsten binnen. Wij hebben daar geen zicht meer op. Ik hoor ronken dat de Var nu al beduidend meer sponsorinkomsten zou hebben binnengehaald. Het gaat om discrete afspraken om die contracten te ondertekenen. De VRT zal u de vraag stellen om de sponsorinkomsten van de VRT in de volgende beheersovereenkomst gevoelig te verhogen. Als het de bedoeling is om aan de ene kant de reclameinkomsten te laten zakken, ook door de tegenvallende inkomsten van MNM, om langs de andere kant de televisie-inkomsten via sponsoring te verhogen, dan krijgt men een zware verstoring van de private markt. Ik wil daarvoor waarschuwen. Ik zal met veel belangstelling de sponsoringscontractvoorwaarden bekijken die in de beheersovereenkomst staan. Ik denk dat u duidelijk zult moeten aangeven wat wel en wat niet kan.

Ik vraag me ook af waarom de Var daar zo agressief over doet. Als men discrete contacten legt vanuit de Var met de bestaande sponsors, dan komt men bijna onmiddellijk aan het bedrag dat men vandaag heeft. Waarom gaat men dan zo tekeer op een moment dat de beheersovereenkomst zelfs nog niet af is? Ik ben ervan overtuigd dat discrete contacten met bestaande sponsors zullen zorgen voor een vrij grote afdekking, om te vermijden dat de sponsors weglopen. Ik heb echt mijn vragen bij die agressieve campagne van de Var. Of is er een geheim akkoord tussen de VRT en uzelf waarin is bepaald dat de omroep met die sponsoringscontracten hoger mag gaan?

Wij moeten ook nadenken over het concept van de beheersovereenkomst zelf. Wij willen daar altijd alles insteken. En dat geldt dan voor vijf jaar. Hier stellen wij vast dat dit niet werkt. De beheersovereenkomst geldt voor vijf jaar, maar de Var moet voor het jaar 2012-2013 nieuwe sponsorgelden binnenhalen, hoewel de oude beheersovereenkomst daar niets over zegt en de nieuwe er nog niet is. Misschien moeten wij bepaalde thema’s uit de beheersovereenkomst lichten en daarover vroeger een beslissing nemen. Als nu al de sponsoringsvoorwaarden zouden zijn bepaald, dan weet de Var waar hij aan toe is.

Andere zaken kunnen eventueel ook uit de beheersovereenkomst worden gelicht, om daarover dan later een beslissing te nemen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het derde net van de VRT. Men zou dat nadien in een addendum van de beheersovereenkomst kunnen opnemen. Dit is uiteraard een suggestie.

Ik heb nog één concrete vraag. Ik somde de drie pijlers van de sponsoringsvoorwaarden op. Ik zou willen weten of de tweede pijler – de sponsoring bij sportevenementen die al dan niet op tv worden uitgezonden – en de derde pijler – sponsoring van radioacties met tv-exposure – in het plafond van de sponsoringscontracten zitten, dan wel of dat enkel het geval is voor de eerste pijler, die gaat over de zuivere sponsoringscontracten waarbij men voor en na een uitzending een billboard plaatst. Dat moet kristalhelder zijn. Als daarover onduidelijkheid

bestaat, dan zult u in de beheersovereenkomst van 22 juli 2011 voor duidelijkheid moeten zorgen.

Ik houd dus aan mijn bedenkingen vast. Er moet worden bespaard. Men weet dat men keuzes zal moeten maken, maar men probeert via een agressieve aanpak meer commerciële inkomsten te genereren. Ik stel de gemengde financiering niet in vraag. Toch vind ik dat de openbare omroep binnen bepaalde krijtlijnen moet werken. En dat gebeurt niet. Ik heb in dat verband een voorstel van resolutie ingediend dat straks in de plenaire vergadering wordt behandeld. Ik dank mijn collega-commissieleden hartelijk, want die hebben toegestaan dat mijn voorstel van resolutie zal worden behandeld, hoewel het Bureau van het Vlaams Parlement mijn interpellatie met de daaraan toegevoegde motie botweg heeft afgewezen.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, wij hebben gekozen voor een gemengd financieringssysteem, en ik heb daar geen problemen mee. Ik ga er dan wel van uit dat men het financiële luik op een correcte manier beheert. Men kan discussiëren of men agressief of niet agressief bezig is, dat is iets anders. Een gemengd financieringssysteem is echter geen vrijgeleide om alles te doen wat men wil doen. Dat is het kader.

Uw antwoord is zeer goed. U hebt de VRT erop gewezen dat er van een vrijgeleide geen sprake is en dat men rekening moet houden met het raamwerk van de beheersovereenkomst. Achteraf zullen wij kijken hoe de verhouding tussen dotatie en commerciële inkomsten is, maar wij zijn niet van plan om toe te staan dat het aandeel van de commerciële inkomsten blijft toenemen. De interne verschuivingen moeten worden bekeken, maar op zich heb ik er geen problemen mee. De radioreclame en de alliantiepartners zijn geplafonneerd. Over andere zaken moet wij een kader creëren, en zo de VRT maar ook de privéactoren zekerheid geven over de commerciële inkomsten.

Mijn goede collega Tommelein heeft het over geheime akkoorden. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Of over stilzwijgende akkoorden, dat is mij om het even. Men moet op het einde het commerciële luik bekijken. Meer dan vandaag kan echter niet. Men kan eventueel het plafond voor de alliantiepartners indexeren, maar dat zal dan ten koste van iets anders gaan. Wij moeten dat op een transparante manier bekijken. Ik kijk dus uit naar wat er uit de bus komt.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, ik vind uw antwoord goed. Ik kan me wel niet van de indruk ontdoen dat als men dat allemaal leest, men probeert de weg te blokkeren voor de vroegere partners die nu VT4 en VijfTV in handen krijgen. Als men dan de strategie van de Var ziet, dan komt het een beetje rancuneus over, vooral het zinnetje waar men voor een openbare omroep over kan blijven struikelen: "Marktleider op alle commerciële doelgroepen."

Met alle respect, maar ik vind dat een openbare omroep dat zinnetje niet mag brengen, want daarin laat men zien dat zich men op de markt van de commerciële omroepen begeeft en dat men ze gaat beconcurreren. Men zegt dat men marktleider is, maar gaat dat blijven met de verandering in de programmering? Dat weten we niet. Dit zou ook nog eens een venijnig staartje kunnen krijgen, als men nu een sale doet op wat men had en wat in de toekomst niet meer is. Nogmaals, daar zit de financiële implicatie voor de regering, wat in de gaten moet worden gehouden.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, door te kiezen voor een gemengde financiering, moeten we natuurlijk beseffen dat we te maken krijgen met een zeer precair evenwicht, maar een evenwicht dat behouden moet blijven. Ik ben blij dat de heer Tommelein die vraag stelt omdat het ook een beetje onze taak is om ervoor te zorgen dat het evenwicht behouden blijft. Met dergelijke campagnes, zeer commercieel, licht agressief, kan het evenwicht verstoord

worden. De kans is groot dat er nu heel wat meer uit de markt zal worden gehaald dan op dit moment eigenlijk mag, tenzij de Var signalen heeft gekregen dat het plafond toch zal worden verhoogd. Ik heb die vraag gesteld, maar u hebt er niet op geantwoord. Ik hoop dat het niet zo is. Ik denk dat er een duidelijk signaal moet komen, zeker naar de Var, dat binnen het kader van het decreet blijven, niet betekent dat 'vrijheid blijheid' het leidmotief moet zijn. Daar moeten we zeker op letten. Want al het geld dat boven het plafond uit de markt wordt gehaald, betekent minder inkomsten voor de commerciële omroepen. En voor de commerciële omroepen is dat hun enige bron van inkomsten. Ze hebben geen dotatie van 300 miljoen euro. Als men het evenwicht in het omroepenlandschap wil behouden, dan moeten we zorgen dat het financiële evenwicht, zeker voor de private inkomsten, ook behouden blijft.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik had u gevraagd of de pijler twee en drie ook in de plafonnering zitten en als ze er niet in zitten, of u bereid bent dat te specificeren in de volgende beheersovereenkomst?

Minister Ingrid Lieten: Ik apprecieer uw pogingen om de discussie over de beheersovereenkomst uit te lokken, maar ik ga het echt niet doen. We weten allemaal dat de VRT theoretisch meer uit de markt kan halen. Het is net in functie van het precaire evenwicht, waar de heer Wienen naar verwijst en dat we al jaren proberen te bewaken, dat er maxima worden opgelegd. De huidige maxima staan in de beheersovereenkomst. We zullen er in de nieuwe beheersovereenkomst ook over waken dat het precaire evenwicht behouden blijft. Daarom heb ik aan de VRT ook gevraagd om geen overeenkomsten af te sluiten voor de beheersovereenkomst is goedgekeurd zodat we de besluitvorming in de regering kunnen afronden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de financiering van de regionale omroepen door Telenet
- 2538 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de financiering van de regionale omroepen
- 2630 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, de voorbije maanden is er in deze commissie al een paar keer gesproken over de financiële situatie van regionale zenders en de moeilijkheden die ze ondervinden. De aanleiding is bekend: ze hebben het niet gemakkelijk. Minister, u hebt een extern onderzoek besteld om de situatie van die zenders te onderzoeken. De heer Yüksel en ik zelf hebben hierover de voorbije maanden al vragen gesteld. U wilde ook met de regionale zenders zelf overleg plegen.

Net in de fase van nadenken en discussie over de regionale zenders, gooit Telenet een bommetje in ons midden. Telenet wil de auteursrechtelijke bijdragen, die vandaag 1,59 euro per abonnee bedragen, verminderen tot 18 eurocent per abonnee. Telenet zegt mij dat dat bedrag beter overeenkomt met de commerciële waarde die zo'n abonnee bij de regionale televisie heeft. Of dat zo is, kunnen wij niet checken. Het is voorwerp van directe onderhandelingen tussen Telenet en zenders die Telenet distribueert. We weten ook niet wat er wordt betaald voor buitenlandse zenders en voor andere Vlaamse commerciële omroepen.

Ik heb eens uitgezocht wat de gevolgen zouden kunnen zijn van die beslissing van Telenet. Dat is niet min, gelet op de situatie die er vandaag is. Er zouden tussen 300.000 en 450.000 euro minder inkomsten zijn, afhankelijk van de grootte van het zendgebied. Het kleinste is Brussel, waar Telenet heel weinig klanten heeft. Er zijn negen of tien regionale omroepen, dan kom je aan een bedrag van 3 tot 4,5 miljoen euro dat Telenet zou willen besparen.

Minister, Telenet heeft eigenlijk al een stap teruggezet, want Telenet had bij de lancering van digitale televisie bovenop dat bedrag een extra bonus toegekend aan de regionale zenders om de omvorming naar digitale televisie te ondersteunen. Dat bedrag is al een tijdje verdwenen uit de overeenkomst met regionale zenders en nu komt er nog een fikse stap bij.

Als dit er komt, is het voor de meeste regionale zenders dramatisch. Ik heb me geïnformeerd en ze zullen gemiddeld tussen vier en acht mensen moeten ontslaan. VT4 en Focus zouden 400.000 en 350.000 euro verliezen. Als de loonkost 50.000 euro bedraagt, dan weet je het wel. Er zijn op geen enkele manier zomaar vervangmogelijkheden te vinden. U weet ook dat commerciële inkomsten bij de regionale zenders ook sterk onder druk staan. Het marktmodel verandert. Je kunt je de vraag stellen of regionale televisie nog wel beantwoordt aan de behoeften van de kijker. Het lussensysteem, het werkgebied, de manier van televisie maken enzovoort: is dat nog wel de televisie van morgen? Het is bijna een 'pre-internetmodel', als ik dat zo mag zeggen. Je krijgt op internet à la carte het item dat je wil, bij lussentelevisie moet je wachten op de beurt. Internet doet moeite om de wijze waarop kijkers kijken, te veranderen. Desalniettemin blijft dat een onwaarschijnlijk moeilijke zaak als het op die manier zou voortgaan.

Ik heb vernomen dat ook Belgacom een gelijkaardige bijdrage betaalt aan de regionale zenders. Dat zijn auteursrechtelijke bijdragen en die zijn een belangrijk deel van hun inkomsten.

Behalve het marktmodel en het feit dat Telenet ook een commercieel bedrijf is, net als de regionale zenders, en dat het commerciële actoren zijn die met elkaar verhoudingen hebben en dergelijke commerciële afspraken moeten maken, begrijp ik eigenlijk niet wat de intentie is van Telenet. Het is een groot bedrag in hoofde van de regionale zenders, maar het is een klein bedrag in hoofde van Telenet – als je ziet wat Telenet kan betalen voor voetbal, om maar een voorbeeld te geven. Men betaalt per jaar minstens tien tot twaalf keer zoveel voor de voetbalrechten. Er is natuurlijk een return op. Het is geen kwestie dat we vanuit het parlement een commerciële relatie moeten vastleggen, hoewel dat een mogelijke kwestie is. Moeten wij dat opleggen? We zouden dat kunnen doen. Er circuleert in de Kamer een wetsvoorstel, waarbij er trouwens twijfel is over de bevoegdheid, om de kabeldistributeurs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te doen betalen voor de regionale zenders. Dat gebeurt via een wetsvoorstel. Dat is blijkbaar een residuaire bevoegdheid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik weet dat niet zeker, ik ben geen jurist. Je zou er dus voor kunnen opteren om dat bij wet of bij decreet, afhankelijk van wie bevoegd is, op te leggen. Ik weet niet of dat de ideale piste is.

Hoe dan ook, als de regionale omroepen al zo onder druk staan, dan zal dit belangrijke verlies van inkomsten zo sterk doorwegen op hun kwaliteit dat het volgens mij een neerwaartse spiraal zou veroorzaken inzake kwaliteit, en kwaliteit beïnvloedt uiteraard de kijkdichtheid van de zenders. Ik wil ze niet heilig verklaren, ik heb er ook kritische bedenkingen over geuit de voorbije jaren, het zijn ook marktspelers, maar het is een bizar model. Het is een commerciële speler die inkomsten uit de reclamemarkt moet werven. Het zijn ook vennootschappen waarvan de finaliteit winst maken is door zo goed mogelijke regionale televisie te maken. Aan de andere zijde berichten ze over hun zendgebied, ik zou bijna zeggen alsof ze een openbare omroep zijn. Het lijkt wel een publieke opdracht om aan goede nieuwsgaring en -verspreiding te doen over relevante nieuwsfeiten uit die zendgebieden. Het feit dat ze monopolisten zijn, wat wettelijk zo is afdgedwongen, maakt de positie van commerciële actor die een soort publieke opdracht heeft, des te moeilijker houdbaar.

Om die reden stel ik deze vraag. Mocht de regionale zender een van de zovele zenders zijn, dan zou de thematiek geen voorwerp zijn van discussie in de mediacommissie, het zou louter voorwerp zijn van een commerciële discussie tussen de spelers zelf. Maar hier is de publieke opdracht in het geding. Dat betekent niet dat er niet over mag worden nagedacht dat die dingen moeten worden veranderd. Er zijn wel spelers op het terrein die denken dat het misschien goed zou zijn dat de basisopdracht beter wordt omschreven en dat er zelfs een deeltje publieke financiering tegenover zou staan. Dat is een moeilijke discussie, zeker in tijden waar het voor de overheid ook niet gemakkelijk is – dit als toelichting.

In 2003 heeft Telenet een fikse auteursrechtelijke verhoging van het abonnementsgeld doorgevoerd, precies met het argument dat dit zou dienen voor de fundamentele ondersteuning van de regionale zenders. Ik heb dat persbericht nog in mijn mailbox zitten. Ik kan dat tonen, dat staat daar letterlijk in.

Er was een soort verband tussen intercommunales, regionale zenders en Telenet. De intercommunales zijn uit dat verband verdwenen. Er is nog een relatie tussen de zenders en Telenet, en blijkbaar is de belofte van toen geen relevante belofte meer.

Minister, bent u op de hoogte van de lopende onderhandelingen met Telenet en kent u de geopperde denkpistes, voor zover het een overheidsverantwoordelijkheid is? Hoe staat u er tegenover, met de recente studie over de regionale omroepen in het achterhoofd? Kunt en wilt u in dezen een rol spelen, hetzij als dirigent, hetzij als onderhandelaar/bemiddelaar? Hoe zit het met de andere spelers op het veld, zoals Belgacom en de kleinere operatoren? Welke alternatieve vormen van financiering acht u mogelijk om de regionale zenders te laten overleven? Welke rol kan Vlaanderen hierin spelen?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, deze problematiek toont aan hoe precair de situatie van de regionale televisieomroepen is. Gisteren hebben we nog in de plenaire vergadering een motie gestemd, bijna kamerbreed, over de noodzaak van buitenlandse berichtgeving in onze media. Gisteren heb ik in de plenaire zitting gezegd dat we niet alleen onder onze kerktoren moeten kijken en kijken naar wat er in onze eigen omgeving gebeurt, maar dat we ook naar het buitenland moeten kijken.

Vandaag houd ik hetzelfde pleidooi, maar in tegenovergestelde richting. De mensen hebben ook nood aan berichtgeving uit hun eigen vertrouwde omgeving. De grote vraag is: wat is de schaalgrootte daarvan, wat is de rentabiliteit daarvan? De cruciale vraag is zeker: in welke mate moet de overheid daar een rol in spelen, en welke rol?

Ik heb de heer Vandaele in een vorige zitting al horen zeggen dat we daar duidelijkheid in moeten scheppen. Ofwel subsidiëren wij die regionale omroepen, ofwel subsidiëren we niet, heeft hij gezegd. Dan moeten we zorgen dat er een businessmodel is waarbij we wel een faciliterende rol kunnen spelen om het kader te scheppen waarbinnen die regionale omroepen moeten kunnen werken. De minister van Media zou aan de kar kunnen trekken om ervoor te zorgen dat in de toekomst de regionale televisieomroepen toch wel enige duidelijkheid krijgen.

Vanuit zijn maatschappijvisie zegt de heer Caron: kunnen we niet per decreet opleggen dat een privéfirma, een kabelbedrijf, verplicht dotaties moet geven aan de regionale omroepen? U kunt begrijpen dat ik als liberaal daar een enigszins andere visie op heb. Minister, uiteraard moet u nu een faciliterende rol spelen in de discussie tussen een beursgenoteerd privébedrijf en de regionale omroepen, die wel zelfstandig willen opereren maar beseffen dat er een aantal ingrepen nodig zullen zijn. U hebt in uw nota al een paar voorstellen geformuleerd: de schaalgrootte en het samenwerken op het vlak van adverteerders. Nu kom ik op een belangrijk punt. Als we de regionale omroepen levensvatbaar willen houden, dan zullen er heel duidelijke afspraken moeten worden gemaakt met de openbare omroep. Dan komen we

aan het voorafgaand discussiepunt dat de openbare omroep niet in de weg begint te lopen van de regionale omroepen in verband met het werven van reclame, adverteerders enzovoort.

Minister, in de commissievergadering van 14 juni 2011 hebt u gezegd: “In verband met de uitwerking van een toekomstige steunmaatregel heb ik aan de regionale televisieomroepen voorgesteld om vanaf 2012 met een samenwerkingsovereenkomst te werken. Een generiek gedeelte van die samenwerkingsovereenkomsten zou voor alle omroepen hetzelfde zijn. Een ander gedeelte zou eerder variabel inspelen op de specifieke uitdagingen waar iedere regionale omroep mee wordt geconfronteerd.” U weet dat TV Limburg niet hetzelfde is als Focus-WTV. Als antwoord op de vraag van de regionale omroepen om de steun op te trekken, stelde u dat u niet onmiddellijk ‘neen’ zegt. U moest dit echter ook bekijken met de andere opportuniteiten en met de budgettaire context. De steunmaatregel 2011 zal, naar analogie met de regeling voor 2010, nog een keer worden voortgezet, stelde u.

Als we kijken naar wat Telenet zou willen doen in verband met de auteursrechten, dan heeft dat ongelooflijk grote financiële gevolgen. U moet dan geen groot financieel expert te zijn om vast te stellen dat al die regionale omroepen, zonder uitzondering, in de problemen zullen komen. Misschien wordt de soep niet zo warm gegeten als ze wordt opgediend.

Minister, zijn deze onderhandelingen al afgerond? Indien ja, kent u dan de resultaten ervan? Blijft de steunmaatregel 2011 behouden, gezien de mogelijke nieuwe ontwikkelingen? Hebt u al een visie op de toekomstige financiering van de regionale omroepen in het licht van de nieuwe gegevens?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Een meer algemeen debat over de regionale omroepen hebben we hier nog maar onlangs gehad. De heer Caron probeert het nu dunnetjes over te doen.

De heer Wim Wienen: Kunt u ‘dunnetjes’ definiëren?

De heer Wilfried Vandaele: Dat staat niet in uw woordenboek neem ik aan. (*Gelach*)

Die voorzet kon ik niet laten liggen.

Maar vandaag gaat het inderdaad over die auteursrechten. Eigenlijk is dat een zaak tussen de omroepen en de distributeurs, en niet die van ons of van de minister. Het is zelfs een uitvloeisel van de federale regelgeving met betrekking tot de auteursrechten. Toch denken we dat het belangrijk genoeg is om het vandaag te bespreken. Ook de wetgever heeft toch wel geoordeeld dat die regionale omroepen een belangrijke rol spelen, al is het maar door ze het statuut van ‘must carry’ te geven, waardoor de distributeurs die zenders moeten aanbieden. Daar wordt toch zorgvuldig mee omgesprongen. Op een bepaald moment is men zuiniger gaan omspringen met die doorgifteplicht. Toch werd de regeling behouden voor de regionale omroepen. Dat bewijst dat het toch wel een belangrijk fenomeen is in het landschap.

Ik denk ook dat het voor Telenet een reden is om omzichtig om te springen met die regionale omroepen. De houding die nu wordt aangenomen, staat toch in schril contrast met het respect voor die regionale omroepen, dat we zouden verwachten van een distributeur als Telenet.

De cijfers zijn al naar voren gebracht. Het bedrag van 1,59 euro per abonnee wil men blijkbaar terugbrengen tot 0,18 euro, terwijl de omroepen zelf eigenlijk 5 euro per abonnee vragen. Dat bedrag zouden ze redelijk en werkbaar vinden. We hebben, denk ik, allemaal dezelfde achtergrondinformatie gekregen. Omroepen stellen dat het gevolg ontslag van personeel zal zijn. De minderinkomsten zouden, mijnheer Caron, inderdaad 300.000 tot 500.000 euro bedragen. Daardoor zouden ze digitaliseringsprojecten, projecten van nieuwe media moeten stopzetten, zouden ze moeten snoeien in het aanbod, zou er kwaliteitsverlies zijn.

Minister, de – denk ik – enige vraag die we u kunnen stellen, is of u hierin kunt bemiddelen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, er is natuurlijk al veel gezegd. Het is echter altijd goed om de voorgeschiedenis te kennen. Ik ben een sterke voorstander van regionale omroepen. Destijds heb ik samen met Stefaan De Clerck een regionale omroep opgericht. Ik weet dus heel goed waarover we praten. Als overheid hebben we destijds ook specifieke opdrachten gegeven aan de regionale omroepen: monopoliepositie en een duidelijke gemeenschapspositie. Als ze zich houden aan de corebusiness, aan de local content, denk ik dat de toekomst van de regionale omroepen nog goed is. De vraag is of het huidige businessmodel nog langer houdbaar is en het nog een toekomst heeft. Dat is een cruciale vraag. Minister, ik denk ook dat als de overheid per decreet iets oplegt, ze haar verantwoordelijkheid moet nemen.

Er is echter iets dat me stoort. Het is gemakkelijk om op de grote jongens te schieten, op Telenet, en in veel mindere mate op Belgacom. Ik zal u even de voorgeschiedenis geven, want de heer Caron heeft een aantal zaken gezegd die pertinent onjuist zijn. In 2005 heeft Telenet ingestemd met het betalen van de vergoeding aan de regionale omroepen. Er was inderdaad sprake van de prijzencommissie enzovoort. Het ging om 1,5 euro per analoog huishouden per jaar. In 2007 is er een evaluatie gebeurd. Men heeft een aantal doelstellingen en voorwaarden opgelegd, ook aan de regionale omroepen, en gezegd dat het bedrag naar 3 euro zou gaan. In het totaal heeft men over die periode 7,2 miljoen euro extra betaald aan alle regionale omroepen. Dat is dus geen klein bedrag. We hebben het hier over een privébedrijf, beursgenoteerd, dat heeft gekozen voor die strategie, waarschijnlijk om de digitale omroepen populair te maken en inspanningen te doen om de penetratie te verhogen. Als over ongeveer drie jaar 85 procent digitaal kijkt, zal die stimulans wel wegvallen.

Men doet alsof die 3 euro auteursrechten zijn. Ik heb het laten berekenen en het is niet correct. Ik denk dat de juridisch correcte waarde van de auteursrechten van de regionale omroepen 0,44 euro per abonnee is. Men kan een privébedrijf niet verplichten om daar iets bovenop te geven. We kunnen hier 20 decreten goedkeuren, maar men kan dat niet. Men kan enkel goodwill creëren en zoeken naar oplossingen.

Minister, regionale omroepen hebben ook een eigen verantwoordelijkheid. Telenet heeft destijds gezegd dat het 3 euro zal geven, maar het moest intussen een aantal dingen invullen: een sportprogramma dat aandacht schenkt aan de zaalsporten, time-outs, tv-publiek enzovoort. Achteraf blijkt dan dat het niet perfect en goed ingevuld is, en dat begrijp ik want men had het geld niet. Maar als men een aantal voorwaarden invult en men krijgt het geld, dan moet men weten wat men wil. Dat is niet onbelangrijk.

Het is ook goed om weten dat de technische verhuiskosten van AVS en RTV betaald werden door Telenet. De graafwerkzaamheden in Brussel en het aansluiten van tvbrussel werden betaald door Telenet. De kosteloze faciliteiten aangeboden aan de regionale omroepen, waaronder video on demand, diensten om gemeente-tv mogelijk te maken, dat zijn zaken die allemaal werden aangeboden en betaald door Telenet. Ik herhaal dat de basis 0,44 euro is. Over een aantal centen kan men dan discussiëren. De vraag is natuurlijk of men die mensen kan verplichten om meer te doen.

Minister, ik heb maar één aanvullende vraag. Iedereen heeft er alle belang bij dat de toekomst van de regionale omroepen gevrijwaard wordt, dat men zorgt voor stabiliteit, ook tijdens de komende jaren. Destijds gebeurde dat met overheidscommunicatie. Dat is echter niet echt stabiel. Bij besparingen werd daarop beknibbeld. Ik pleit ervoor om op de een of andere manier te zorgen voor een stabiel kader.

Ik heb ook begrip voor de distributeurs. Ze lezen ook het regeerakkoord en ze lezen ook andere dingen. Dit vormt er een deel van. In het regeerakkoord staat ook dat de distributeurs op de een of andere manier moeten bijdragen tot de steun van de Vlaamse audiovisuele sector. Er is ook het gevecht tussen de distributeurs en de omroepen inzake een aantal dingen.

Minister, ik vraag u dat u via een rondetafel een initiatief zou nemen om een saucissonering te vermijden. De houding is waarschijnlijk dat men afwacht wat de rest brengt. Ik stel voor

dat u samen met de omroepen, met de distributeurs, ook met Belgacom kijkt naar een oplossing, zodat er in de toekomst een stabiel kader is, vooral voor de regionale omroepen. Men blijft Telenet en Belgacom beschouwen als melkkoeien. De heer Caron verwijt hun dat ze geboden hebben op het voetbalcontract. Volgens hem zou dat geld voor een deel beter gegaan zijn naar de regionale omroepen. (*Opmerkingen van de heer Bart Caron*)

In de commissie Sport zal dan worden gezegd dat het goed is, omdat de voetbalclubs er beter uit komen. Dat is ook een resultaat.

Minister, ik pleit ervoor dat u een globaal initiatief neemt, ver weg van de media, om met iedereen tot een overeenkomst te komen. Zo kunnen de distributeurs gerust zijn en krijgen de regionale omroepen een stabiel kader. Minister, het business model is waarschijnlijk achterhaald en moet eens in alle rust worden bekeken. We moeten komen tot een stabiel kader voor de regionale omroepen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik ben intussen terug van onder mijn bank gekropen, na de zware uppercut van de heer Vandaele.

Ik ben blij dat de heer Decaluwe een beetje geschiedenis aanhaalt. Laat ons kijken naar de prille geschiedenis. Dat de decreetgever de mogelijkheid heeft geboden om regionale omroepen op te richten en dat die regionale omroepen ook zijn opgericht, gebeurde vanuit een bekommernis en vanuit het feit dat zo'n regionale zender een groot maatschappelijk belang kan hebben. De regionale omroepen hebben inderdaad bewezen dat ze een maatschappelijk belang hebben.

De decreetgever heeft echter de financieringswijze van dergelijke regionale omroepen onderschat. Als je bepaalde besprekingen van het decreet toen bekijkt, krijg je de indruk dat men dacht dat de slager en de bakker van om de hoek ervoor zouden zorgen dat een regionale omroep betaalbaar was. Dat bleek niet zo te zijn, met alle gevolgen van dien. Aangezien de regionale omroepen – volgens mij althans – een zeer grote maatschappelijke meerwaarde bieden, moeten we inderdaad kijken naar een ruime oplossing. Daar hoeven wat mij betreft ook geen nieuwe decreten voor te komen of verplichtingen aan bedrijven om per se te sponsoren. Anders dan de collega's, vind ik het echter ook geen probleem dat Telenet een inspanning doet en dat wij, politici, een inspanning doen om Telenet ervan te overtuigen effectief mee die regionale omroepen te ondersteunen, onder meer door die auteursrechten. In tegenstelling tot de heer Tommelein, die beweert liberaal te zijn, ben ik nationalist.

Als nationalist vind ik het niet verkeerd dat een groot bedrijf ook zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid opneemt. (*Opmerkingen*)

Een bedrijf als Telenet, dat geen klein bedrijf is, moet in dezen zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen. Tenslotte, collega's, mag Telenet ook niet vergeten dat de overheid aan zijn wieg heeft gestaan.

Aan de andere kant ben ik het er natuurlijk ook mee eens dat niet alleen Telenet die maatschappelijke verantwoordelijkheid moet nemen. De regionale omroepen moeten ook wat in eigen boezem kijken en proberen zichzelf zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Minister, daarom gaat u het best in op de suggestie om, weg van de camera's, samen met die regionale omroepen en met andere financieringsmogelijkheden te bekijken wat er mogelijk is. De manier waarop de regionale omroepen destijds werden gepercipieerd, werkt anno 2011 niet meer.

De collega's suggereren een publieke financiering. Ik kan mij daar voor een stuk in vinden, bijvoorbeeld als dat van de Vlaamse overheid uitgaat. Ik merk in mijn eigen omgeving, bijvoorbeeld bij atv, dat als die lokale overheden zorgen voor de inkomsten van die regionale omroepen, dat ten koste van de objectiviteit gaat. De stad Antwerpen is een van de grootste financiers van atv. Het resultaat is dat het beleid van de stad Antwerpen ook veel minder

kritisch bekeken wordt dan zou moeten of kunnen. Die publieke financiering is ook een piste waar we mee moeten opletten. Vanuit de Vlaamse overheid zie ik dat wel zitten. Ik denk echter niet dat we de lokale overheden daarmee moeten bezwaren.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, ik dank u.

Ik vind het altijd boeiend als men de geschiedenis schetst, vooral de ‘history channel’ daar achteraan. Ik houd mij echter bezig met het heden en de toekomst. Noem het ‘discovery channel’. (*Opmerkingen*)

Ik wil gerust een discussie voeren over de maatschappelijke waarde van de regionale zenders. Elke zender heeft zo zijn maatschappelijke waarde. Maar als ik op een regionale zender een of andere miss een barbecue zie bereiden in een kookprogramma, net als op njam!, wat is het regiogevoel dan? Dat het in je achtertuin gebeurt? Ik wil die discussie eens voeren, maar niet vandaag.

Ik heb de vraag van de heer Caron goed bekeken en heb goed geluisterd naar de heer Decaluwe. Het gaat hier in se niet alleen over de auteursrechten. Dat is een beetje een vervalsing van het onderwerp en de vraag. Je kunt er niet omheen dat ook bij elk goed winstbericht en winstnieuws van, in dit geval, Telenet, er meteen een vraag van een of andere zender om meer geld komt. Ik zeg altijd dat iedereen mag vragen wat hij wil.

Collega’s, herinner u de hoorzitting met de heer Duco Sickinghe van Telenet. Ik stelde hem toen de vraag of hij verplicht was de zenders, ook de regionale, te financieren. Hij heeft daar heel eerlijk ‘neen’ op geantwoord. Bij de buitenlandse distributie van televisie zijn kabelmaatschappijen niet verplicht om zenders te steunen en te betalen. Ik steun de televisie- en mediasector met hart en ziel. Ik vrees echter dat men de laatste jaren – en niet alleen de regionale zenders – wat boven zijn stand heeft geleefd in Vlaanderen wat televisiekanalen betreft die vanuit een distributeur werden gefinancierd. Dat zijn geen pure auteursrechten, maar kabelrechten. Telenet houdt een aantal zenders, zoals de regiozenders en nog andere, in leven. Als Telenet dat niet meer doet – dat was ook de conclusie van de vraag aan de heer Sickinghe – kun je een kruis maken over een aantal zenders, niet alleen de regionale. Mijnheer Caron, ik respecteer dat u de regionale zenders zo verdedigt. Ik vind dat u dat echter in een ruimer kader moet plaatsen.

Wat ik verder merk, is dat de regionale zenders op een of andere manier verbonden zijn met grotere mediagroepen via regie, reclame of eigendom. Die grotere mediagroepen hebben ook grotere of andere zenders in hun portefeuille. Je moet een transparant model ontwikkelen. Je kunt niet alleen met de grote jongens rond de tafel zitten die, via een omweg, de kleine jongens gebruiken, om ook daar financieringen los te peuteren.

Minister, ik vind de discussie over de maatschappelijke waarde van de regionale zender boeiend. Laten we dat even projecteren op lokale radio. Ook lokale radio had ooit zijn waarde, maar dat is volledig ingehaald door de veranderde markt. Ik vrees dat we dat, met de regionale zenders, in het digitale tijdperk ook hebben. Ik pleit er vaak voor de schaal te vergroten. Dat vloekt misschien wat met de decretale regio-omschrijving. De regionale zenders kunnen dat geld echter niet meer uit de markt halen en moeten overal schooien. Ze hebben kabelrechten nodig, steun van de provincie, steun van de stad en overheidscommunicatie.

Je moet je afvragen of het financieringsmodel om die regionale zender levensvatbaar te houden, op termijn nog houdbaar is. Ik vrees dat we in de kleine regio Vlaanderen geconfronteerd worden met een economische mediarealiteit en een beperkte schaalgrootte waarin media kan werken. Jaren geleden, toen Telenet in slechte papieren zat, hoorde je niemand. Nu Telenet in goede papieren zit, wil men dat de winst naar alle zenders gaat. De zenders – niet alleen de regionale, maar ook de vtm’s en VT4’s van deze wereld – zetten

Telenet continu onder druk voor steeds meer geld. Ook de VRT doet dit. Ik denk dat de discussie niet zozeer over de financiering van de regionale zenders gaat, maar in een groter geheel zit. Die discussie zullen we nu niet voeren. Je moet hier heel omzichtig mee omgaan. Als ik het goed begrijp, zou je een beursgenoteerd privébedrijf op de Vlaamse markt verplichten een maatschappelijke rol op te nemen en te betalen voor maatschappelijke projecten die wij bedenken, zoals een regionale zender. Je zet de deur open in een systeem waarbij ik mij enorm veel vragen stel.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, de voorliggende vraag is zeer complex, over een complexe materie. De bevoegdheid van dit parlement en van u kan in vraag worden gesteld. Feit is dat dit een belangrijke aangelegenheid is voor het voortbestaan van een aantal regionale omroepen. Ik wil de suggestie van de heren Decaluwe en Vandaele onderstrepen dat u, minister, uw bemiddelende rol zou kunnen spelen.

Vandaag heeft iedereen het over Telenet, maar we mogen het andere distributiebedrijf niet vergeten: Belgacom. Als er inspanningen worden gevraagd, moeten die gelijk worden verdeeld. Een verlaging van die bijdrage zal ongetwijfeld leiden tot minder inkomsten voor de regionale omroepen.

Minister, bij de bespreking van mijn vraag hebt u vorige keer duidelijk gezegd: “Bij ongewijzigd beleid dreigt hun positie toch wel minder positief te zijn.” U bedoelde de positie van de regionale omroepen. U zei dat het er voor bepaalde omroepen niet goed uitzag. Hoe gaat u dat opvangen?

Ook tijdens die bespreking hebt u één duidelijke piste naar voren geschoven: “Als antwoord op de vraag van de regionale omroepen om de steun op te trekken, zeg ik niet onmiddellijk neen.” Dan kwam de piste van de overheidscommunicatie naar voren: “We hebben hun uitdrukkelijk gevraagd samen een voorstel te doen hoe we een belangrijker aandeel van de overheidscommunicatie via de regionale omroepen kunnen realiseren.” U specificeerde dat: “De budgetten voor overheidscommunicatie werden de voorbije jaren sterk verminderd. Minister-president Peeters is bezig met het professioneel organiseren van de overheidscommunicatie. We hebben afgesproken dat we zullen onderzoeken hoe de regionale zenders meer zouden kunnen worden gebruikt.”

Dat is een goed uitgangspunt. Alleen wordt er vandaag in de schoot van de Vlaamse Regering gewerkt aan een nieuwe visie op overheidscommunicatie, die uitgaat van een professionele communicatieaanpak en die de mediaselectie afhankelijk maakt van de communicatiedoelstellingen. Het is dus meer op maat en de selectie gebeurt in functie van het beoogde communicatieproject. Concrete tariefonderhandelingen zullen daarbij verlopen via een mediabureau of mediacentrale.

Minister, ik zie toch een tegenspraak tussen die twee visies. Aan de ene kant wil men het professioneler aanpakken, wat evident is voor overheidsmiddelen. Aan de andere kant hebt u een communicatieplan waarbij u de regionale omroepen meer wilt betrekken. Hoe ver staat u daarmee? Komt u daarmee niet in een moeilijk verhaal? In hoeverre hebt u dat al met de minister-president bekeken? Denkt u aan vaste bedragen voor regionale omroepen wat overheidscommunicatie betreft, in het licht van de voorwaarden die daaraan worden gekoppeld en de nieuwe visie?

De heer Philippe De Coene: Minister, ik zie een tegenstrijdigheid. De regionale omroepen zouden graag meer krijgen van de distributeurs, niet alleen van Telenet. Eén distributeur heeft te kennen gegeven veel minder te willen geven. In dit stelsel met de instrumenten waarover u beschikt, kunt u niets verplicht opleggen. De wijze waarop de regionale omroepen in kennis zijn gesteld van het tariefvoorstel, was weinig elegant. Er zijn vooraf nauwelijks onderhandelingen geweest. Men heeft doodleuk een brief in de bus gekregen met een nieuwe tariefformule.

Als consument lig ik wakker van één ding. Ik beken dat ik klant ben van Telenet. Op mijn factuur zie ik elke maand 2 euro en een beetje staan als auteursrechtelijke vergoeding. Mij interesseert het dat het volledige pakket aan auteursrechtelijke inkomsten wordt gegeven aan de auteurs. Dat impliceert een goede verdeling.

Ik beken dat we er weinig aan kunnen doen, want het is federale materie. Het is wel belangrijk om te kunnen controleren of de globale inkomsten terecht komen waar ze moeten terecht komen. Tot mijn spijt hebben we daar vandaag geen transparantie over. De distributeurs weigeren te zeggen wie wat krijgt. Je kunt dus nooit de optelsom maken.

In hun poging om te professionaliseren vragen de regionale televisieomroepen meer van de distributeurs en tegelijk stelt één distributeur voor om dat bedrag te herleiden tot amper 10 procent van wat ze vandaag krijgen. De cijfers zijn genoemd. In mijn regio krijgen ze vandaag 815.000 euro recurrent op jaarbasis en dat zou nog 90.000 euro zijn. In één smak verliezen ze jaarlijks 725.000 euro, om en bij 30 miljoen oude Belgische frank.

Als ze meer willen krijgen, hoop ik één ding: dat wij niet zo naïef zijn om die vraag over te nemen en de factuur te betalen. Ik wil het scenario vermijden dat, omdat één distributeur nog een tiende geeft van voordien, de belastingbetaler het gat moet dichtrijden. Ik stel objectief vast dat de andere distributeur het tarief voorlopig wel nog wil betalen. Meer nog, in het Franstalige landsgedeelte is die distributeur bereid veel meer te betalen voor de regionale zender. Er is een immense discrepantie. Ik pleit ervoor om alleszins die factuur niet over te nemen.

Dit dossier toont aan wie aan de knoppen zit in ons omroeplandschap. De meest prominente distributeur in ons landgedeelte stelt dingen voor. Ik denk dat dat een tactiek is, hoor. Men weet dat de regionale omroepen veel meer vragen en stelt zelf voor om het naar 10 procent terug te brengen. Dat geeft de indruk dat men na onderhandeling wil landen op het bedrag dat het vroeger was en in plaats van de slechterik is men dan de goede, want men geeft toe.

Op informele wijze zijn we op de hoogte gebracht van die onderhandelingen. Vorige week was er een bijzonder slechte ontmoeting en is men uiteengegaan zonder akkoord. Voorlopig is er een soort moratorium, waarbij men het drie maanden bij het oude laat en dan probeert met gezond verstand toch een akkoord te bereiken.

De heer Vandaele zegt dikwijls verstandige dingen en nu opnieuw. We zijn inderdaad niet bevoegd. De heer Decaluwe suggereert dat we proberen in alle sereniteit de verschillende partijen samen te brengen om tot een werkzame oplossing te komen, met zowel vrijheid als verantwoordelijkheid. Dat is een goede piste, die onze fractie ook aanbeveelt.

Er zijn wel dingen die u kunt doen, minister, binnen uw bevoegdheden. Het voorstel van Telenet is een lijst met tabellen. De berekening van het uit te keren auteursrecht is gebaseerd op het zogenaamde gemiddelde jaarlijkse kijkcijferpercentage.

Ik ben niet zeker of die berekening in hoofde van de regionale televisiezenders klopt. De wijze waarop de regionale televisiezenders hun programma's presenteren aan de kijker, is anders dan de wijze waarop de lineaire omroepen dat doen. Zij hebben een programma vanaf het begin van de uitzendtijd tot aan het einde. De regionale omroepen zenden uit in lus. Ik weet niet of de berekeningswijze die wordt gehanteerd voor de lineaire omroepen, kan worden geënt op de regionale omroepen. Er is een bedrag genoemd over de reële waarde van de auteursrechtelijke vergoeding. Als de advocaten van de regionale omroepen gaan onderhandelen, ben ik helemaal niet zeker dat deze tabel als maatstaf zal worden genomen.

Men wil betalen in functie van het belang. Het belang wordt serieus beïnvloed. In een programmaschema van televisie is het zaak om bij de eerste te zijn. De kijker kijkt en begint te zappen. Bij mij zat de regionale televisie vroeger op 48. U hebt een succesvolle poging ondernomen om die bij de eerste 10 te krijgen. Dat is gelukt. Belgacom doet dat via een pancarte. Als ik dit dossier bekijk, namelijk het cutten tot 10 procent van wat vroeger werd

betaald, dan is de enige les dat niets definitief is verworven. Ik vraag u dan ook om iets anders te ondernemen in het kader van uw bevoegdheden. U zou regelgevend kunnen optreden voor wat de elektronische programmagids (EPG) betreft. De overeenkomst die er nu is, zou wettelijk moeten worden verankerd via een aanpassing door de regering van het Mediadecreet, meer bepaald artikel 181 met betrekking tot de elektronische programmagids. Zo kan wat nu een nieuw gebruik is, verankerd worden. Dat is belangrijk omdat uit studies is gebleken dat er een rechtstreeks verband is tussen de tijdsdichtheid en de verloning van de auteursrechten en tussen de plaats waar men staat in die EPG. Zo'n verankering die in het voordeel is van de regionale zenders, valt volledig binnen uw bevoegdheden.

Sommige collega's zijn wat dubbel in hun aanbevelingen aan de regering. Tijdens het debat over de voetbalrechten in de plenaire vergadering pleitten een aantal collega's ervoor dat u zou optreden, dat er orde zou worden geschapen en dat er geen chaos zou zijn voor de kijker. Diezelfde collega's zeggen dan wat later dat niet kan worden ingegrepen in de private sector en dat de overheid zich daar niet mee te moeien heeft. Ofwel is de samenleving maakbaar, ofwel is ze niet maakbaar. Ik ga ervan uit dat ze wel maakbaar is en dat u uw invloed moet laten gelden. Dat moet u doen met de instrumenten die u hebt. Ik verwijs nog eens naar de ingreep die u zou kunnen doen in het Mediadecreet. Ik zou me daarbij niet beperken tot de regionale omroepen. Ik zou alle Vlaamse omroepen, commerciële, openbare en regionale, voorzien van een goede plaats in de EPG. Dan doet u iets voor het volledige televisielandschap waarbij de positie van lineaire, commerciële, openbare en regionale omroepen wordt verstevigd en verankerd.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Er zijn drie grote lijnen. De eerste is de algemene relatie tussen de zenders en de distributeurs. In de tweede plaats is ingezoomd op een specifiek onderdeel uit die relatie, namelijk de verdeling van de auteursrechten. Het derde onderwerp dat is aangekaart is de toekomst van de regionale zenders. Ik zal ingaan op de laatste twee onderwerpen.

De vragen die zijn gesteld over de lopende onderhandelingen, gaan over de verdeling van de auteursrechten. Het is de consument die deze rechten betaalt. Het is aan de distributeurs om die te verdelen over alle zenders die inhoud aanbieden op het distributienet. Wij zijn daar niet bij betrokken. Wij hebben ook geen inzicht in de verdeelsleutels of in de criteria die Telenet of Belgacom gebruiken. Het gaat puur over een onderhandeling tussen de regionale zenders en Telenet. Dat betekent niet dat ik me daar niet ongerust over zou maken. Ik ben net als u allen geïnformeerd dat Telenet heeft aangekondigd om die vergoeding drastisch te verminderen. Ik heb al een aantal initiatieven genomen. Ik heb goed geluisterd naar de regionale zenders die me zijn komen opzoeken en die hun zorg hebben geuit. Als dit doorgang zou vinden, zou het een serieuze impact hebben op hun budget. Zij kunnen dan ook niet verder doen als voorheen.

Ik heb mijn bezorgdheid aan Telenet duidelijk gemaakt. Ik heb beide partijen gevraagd om de onderhandelingen opnieuw op te starten. Vorige week was er een eerste vergadering. Er is nu het engagement om meer tijd te nemen om met elkaar van gedachten te wisselen. Dat vind ik een positief signaal. We moeten blijven aandringen op een eerlijke verdeling van de auteursrechten, over de verschillende omroepen heen. Het gaat niet alleen over de regionale zenders, het gaat ook over vtm, VT4, de VRT en over alle buitenlandse zenders die op onze televisie te zien zijn. Ik zal dan ook blijven aandringen, zowel bij Telenet als bij de regionale zenders om blijvend overleg te plegen en te streven naar een rechtvaardige en eerlijke verdeling van de auteursrechten die door de consument worden betaald. Het gaat dus niet om een gift van Telenet aan de regionale zenders: het gaat om de auteursrechten die Telenet int, maar die de consument betaalt.

We hebben hier al van gedachten gewisseld over de toekomst van de regionale zenders. Ik heb ook al eerder op een vraag van de heer Yüksel geantwoord dat ik al een aantal

initiatieven heb genomen. Ik heb een studie laten uitvoeren over de stand van zaken van de regionale zenders vandaag. Het gaat over hun inkomsten, hun resultaten, hun opportuniteiten en bedreigingen. Ik heb ook aangekondigd dat die studie op vraag van de regionale zenders zou worden aangevuld met de laatste cijfers van 2010 en dat ik die aan het parlement zou bezorgen. Ik heb die vandaag bij me. We hadden wel afgesproken dat ik die eerst aan de regionale zenders zou bezorgen en nadien aan het parlement. Dat gebeurt vandaag. Ik ga ervan uit dat we daar de volgende maanden verder over van gedachten kunnen wisselen. De vraag is dan hoe we verder een kader kunnen creëren om de regionale zenders te ondersteunen die een belangrijke functie hebben in ons Vlaams landschap en die zorgen voor verwevenheid en verbondenheid in de regio, voor lokaal nieuws en voor identiteit.

Ik heb die studie met de regionale zenders besproken. De vraag daarbij was wat het Vlaams beleid kan doen. We zijn tot een aantal voorstellen van actiepunten gekomen die ik hier zal toelichten via een PowerPointpresentatie. We kunnen daar dan na het zomerreces van gedachten over wisselen.

De studie had betrekking op de financiering van de Vlaamse regionale televisie en op de doelmatigheid van de steun die wij nu geven. In die studie zitten een aantal interessante vaststellingen. De eerste is wel dat dé regionale zender niet bestaat. Er zijn grote verschillen naargelang de grootte van het zendgebied. TV Limburg zendt uit naar de hele provincie, terwijl andere regionale zenders eerder een stadsregio bedienen. Ook de zakelijke modellen en de beheers- en organisatiestructuren verschillen. Toch is er een tendens vastgesteld die voor alle regionale zenders min of meer geldt.

Tweede vaststelling: de belangstelling voor regionaal nieuws blijft bij alle onderzochte leeftijdscategorieën groot. Dat is goed nieuws. Derde vaststelling: de regionale tv-omroepen zijn belangrijke actoren inzake regionale berichtgeving. In de mediasector hebben zij op dat vlak een leidende positie. Vierde vaststelling: de sector is vandaag financieel gezond. De inkomsten kennen een gunstige evolutie en de crisis heeft – tot in 2009 – slechts een beperkte impact gehad. In de periode van 2004 tot 2009 was de sector winstgevend. Bijna alle omroepen waren rendabel.

De toekomst oogt minder rooskleurig. De heer Yüksel had het er ook al over. Er komen een aantal bedreigingen op de regionale zenders af. Het bereik van de regionale zenders vertoont een dalende trend. Sinds 2009 dalen de inkomsten, en die daling zet zich in 2010 door. Twee inkomstenbronnen staan zwaar onder druk: de inkomsten uit nationale reclame en de inkomsten komende van de distributeurs. De daling in 2010 zal niet met extra besparingen kunnen worden gecompenseerd, want dat is de afgelopen jaren al gebeurd. Interne besparingen bereiken hun limiet. Het is weinig realistisch te rekenen op nieuwe belangrijke efficiëntiewinsten.

De regionale tv-omroepen kunnen zelf een aantal zaken doen om de risico's te verkleinen. Zij hebben ook zelf een verantwoordelijkheid. In het onderzoek staan er aanbevelingen. De regionale tv-omroepen moeten ten dele zichzelf 'heruitvinden', zodat zij opnieuw een unieke positie verwerven, zeker op het vlak van regionaal nieuws. Andere media brengen steeds meer regionaal nieuws, dus het is belangrijk dat de regionale tv-omroepen daarin slagen.

De randprogrammatie is ook qua vorm en inhoud aan vernieuwing toe. De aantrekkelijkheid kan worden vergroot. Drie: de regionale tv-omroepen moeten hun content ook via nieuwe en alternatieve distributiekkanalen kunnen aanbieden. Vier: de regionale tv-omroepen moeten een actiever marketing- en communicatiebeleid voeren. De regionale omroepen kunnen ook een ander inkomstenmodel uitwerken. Zij moeten instaan voor het genereren van zowel reclame-inkomsten van regionale adverteerders als van partnerships met lokale besturen, verenigingen en ondernemingen. Sommige regionale tv-omroepen hebben op dat vlak al best practices gerealiseerd, anderen zijn daar nog niet mee bezig. Tot zover de aanbevelingen van de onderzoekers.

Wij hebben in mei met de regionale tv-omroepen over de studie overlegd. Zij stelden toen dat zij ook graag over de cijfers voor 2010 zouden beschikken. De onderzoekers hebben dan een aanvulling bij het onderzoek geschreven waarin die cijfers staan. Uit die aanvulling blijkt dat de daling van de inkomsten zich doorzet: de inkomsten voor 2010 zijn 15 procent lager dan die voor 2009. Sommige zenders slaagden er toch in om de kosten te drukken, zodat zij het verlies hebben kunnen opvangen. Opnieuw zijn er grote verschillen tussen de regionale tv-omroepen: de uitersten zijn een daling met 9 procent van de inkomsten enerzijds en een daling met 37 procent van de inkomsten anderzijds. Sommige zenders slaagden erin om de kosten te drukken met 27 procent, terwijl andere zenders meer kosten maakten, tot 4 procent. De verschillen zijn dus groot.

Op basis van de aanbevelingen van de onderzoekers spraken wij met de regionale tv-omroepen over de vraag wat de overheid zou kunnen ondernemen. Wij bespraken een aantal denksporen die ik inmiddels in een actieplan heb opgenomen. Ik verwacht van hen en ook van de commissie opmerkingen en aanbevelingen. Tijdens het rondetafelgesprek van 13 mei hebben wij met hen een aantal randvoorwaarden besproken die hun positie zouden kunnen verbeteren. Dat gaat dan uiteraard over de billijke verdeling van de auteursrechten – een discussie die met de distributeurs moet worden gevoerd – maar ook over een goede positie in de elektronische programmagids (EPG). Wat dat laatste betreft, ben ik tevreden dat Belgacom en Telenet op mijn vraag daarop zijn ingegaan. Dat kan met een ministerieel besluit worden verankerd. Ik zal onderzoeken hoe dat moet en hoe dat aan de Vlaamse Regering kan worden voorgelegd.

Er zijn ook thema's aan bod gekomen waarvan ik vind dat de zenders dat onder elkaar moeten regelen. Ik denk dan aan de vraag of er op termijn mogelijkheden zijn om het bereikte gebied te herverdelen. Sommige zenders hebben immers een kleine reikwijdte, wat het moeilijk maakt om kostenefficiënt te werken. De zenders zelf moeten onderzoeken of er partnerships mogelijk zijn.

Ik heb de zenders dus gevraagd om commentaar bij het actieplan te geven. Van hun kant hebben zij gezegd dat zij zich vooral over hun budget zorgen maken. Omdat de zenders verschillend van aard zijn en verschillende programmaties hebben, met een groot verschil inzake professionaliteit en reikwijdte, is het belangrijk dat het actieplan van de Vlaamse Regering rekening houdt met die diversiteit.

Het actieplan zou er als volgt uitzien. De jaarlijkse subsidie is voor de zenders onzeker. Zij weten niet of die subsidie er elk jaar komt. Ik wil voorstellen om hun die zekerheid voor verschillende jaren te geven, maar hun dan ook te vragen om een meerjarig strategisch plan op te maken en daarin hun zwaktes en sterktes te analyseren en voorstellen te doen om hun professionaliteit te verbeteren.

Dat zal verschillend zijn per zender. De ene zender kan meer inzetten op de kosten, de andere op de kwaliteit van zijn programma's, nog een andere besteedt meer aandacht aan de samenwerking met de lokale overheden. Als ze zelf hun eigen sterkte-zwakteanalyse maken en daar een strategisch meerjarenplan aan koppelen met de nodige acties, kunnen we per zender een samenwerkingsovereenkomst maken. Die zou een gemeenschappelijk gedeelte omvatten en een specifiek deel per zender.

We willen de zenders daarmee helpen. We hebben de resultaten van de studie die meer gedifferentieerd specifieke informatie per zender geeft. Die informatie hebben we hen bezorgd. Daar kunnen ze mee aan de slag. Ze geeft een goed beeld van de eigen cijfers.

Ik wil de zenders financieel steunen om de strategieoefening te doen en hen te helpen een meerjarenplan te maken. Ze moeten dat zelf doen, met hun personeel en raad van bestuur. We willen hen wel financieel en professioneel helpen. Op basis van die slotanalyse en strategie maken we een meerjarenovereenkomst op maat per zender.

Ik zou de onderhandelingen over de samenwerkingsovereenkomst graag afronden in het najaar zodat we eind dit jaar een overeenkomst hebben met alle zenders. Vanaf 2012 kan de meerjarenfinanciering en de uitvoering van het strategisch plan dan starten. We hebben dus nog even tijd om naar uw opmerkingen en suggesties te luisteren. De zenders kunnen nu aan hun planning beginnen. Als we die meerjarenovereenkomst afsluiten, vervangen we het systeem van de jaarlijkse projectsubsidies door een meerjarenfinanciering.

Voor wat hoort wat, dus gaan we performantiemaatstaven opnemen in de overeenkomst. Daarmee kunnen we meten wat de zenders presteren en of ze de middelen uit de belastingen die ze krijgen, constructief gebruiken. Ik stel drie performantiemaatstaven voor. Ik sta echter open voor debat daarover. De eerste is het bereik van de nieuwsuitzendingen. Hoeveel mensen kunnen ze daarmee bereiken? Het tweede is de waardering van de nieuwsuitzendingen. In de studie heeft men een nulmeting gemaakt, we hebben dus een vergelijkingspunt. Het derde criterium is iets waar we allang op inzetten: de ondertiteling van het nieuws voor doven en gehoorgestoorden.

Aanvullend kunnen op basis van hun strategische planning andere doelstellingen worden geformuleerd die specifiek en eigen zijn aan de zender. Ik denk aan waarborgen van correcte werkomstandigheden en verloning. Daar is een tijdje geleden een discussie over gevoerd. De zenders moeten op een correcte manier aan talentmanagement doen en de mensen correct verlonen. Ik denk aan de redactionele onafhankelijkheid, aan de waarborg en de interne regelingen daarvoor. Ik denk aan het welzijn op het werk en aan diversiteit. Ik luister ook naar uw suggesties voor extra aandachtspunten. Naast de drie indicatoren, bereik, waardering en ondertiteling, kunnen de zenders specifieke doelstellingen toevoegen.

Als we eind dit jaar overeenkomsten kunnen afsluiten, zou ik die over twee jaar willen evalueren. Wie geniet van de zekerheid van een financiering, mag zich om de zoveel tijd verantwoorden inzake zijn doelstellingen. Twee jaar lijkt me een goede termijn. Het is een voorstel. Bij de evaluatie kunnen we nagaan of de afspraken nagekomen zijn.

Ik heb begrepen dat de zenders nood hebben aan meer specifieke opleidingen. Ik denk aan een initiatief om een gemeenschappelijk budget vrij te maken om een pakket van opleidingen aan te bieden aan de zenders. Het zijn allemaal kleine organisaties: als ze zelf hun eigen opleidingsplan moeten maken en de opleidingen organiseren, vergt dat veel werkkracht. Als we dat samen kunnen doen, zullen we efficiëntiewinst realiseren en ook zorgen voor een degelijk opleidingsaanbod waar ze kunnen op intekenen. Dat zou ik willen uitwerken in het najaar.

Ik heb nog andere initiatieven genomen waar de regionale zenders kunnen op inspelen. In de eerste plaats is er het Media Innovatie Centrum (MIC), want ook de regionale zenders moeten innoveren. Momenteel hebben ze daar geen middelen voor en zijn ze te klein om de bestaande kanalen aan te spreken. Ik zou suggereren dat ze zich groeperen en zoeken naar voorstellen die ze kunnen indienen bij het MIC. Dan kunnen ze daar projecten laten financieren die innovaties onderzoeken voor regionale zenders.

Ik roep zoals beloofd alle media-actoren op om projecten in te dienen rond diversiteit. Ook hier kunnen de regionale zenders op intekenen als ze specifieke acties willen ondernemen om meer diversiteit te brengen in hun personeelsbestand, maar ook in hun uitzendingen. Dan komen ze ook in aanmerking voor financiering.

Het luik overheidscommunicatie is hier door enkele collega's aangekaart. Minister-president Peeters organiseert mede een grondige aanpak van de overheidscommunicatie op een professionele manier. De regionale zenders kunnen daar zeker een rol in spelen. In eerste instantie moeten ze zichzelf ter zake organiseren. Ze moeten zich ook een beetje professioneel organiseren, ik maak de vergelijking met de Vlaamse Audiovisuele Regie (Var), om hun doelgroepen te bereiken. Als ze voor ons een aanbod organiseren, kan ik dat aan de minister-president overmaken. Dat zal zeker worden meegenomen in de verbetering

van de organisatie van de overheidscommunicatie. Daarom heb ik aan de zenders zelf gevraagd om een voorstel van plan van aanpak te doen. Dat zal worden besproken in het kader van de globale aanpak van de professionele overheidscommunicatie.

Dat is mijn voorstel. Het is afgetoetst bij de regionale zenders. Ik wil uw suggesties, commentaren en aanbevelingen in de komende maanden graag horen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer Decaluwe, u mag mij geen woorden in de mond leggen die ik niet gezegd heb. Ik ben in mijn inleiding zeer genuanceerd geweest. U hebt heel veel aanvullende informatie gegeven. Uw parate kennis van het dossier is werkelijk zeer groot. Ik heb die informatie niet.

Er is één element dat mij bijzonder frappeert. U had het over 0,44 euro per abonnee, wat overeenkomt met een reële marktconforme vergoeding. Ik zou graag weten op welke gronden u dat baseert. Dat is eigenlijk een auteursrechterlijke kwestie. Dat intrigeert mij.

Minister, ik dank u zeer voor deze benadering en deze uitleg. We zullen daar later nog op ingaan. Ik ben blij dat de Vlaamse overheid ter zake een actieplan heeft en erop doorgaat. Waarschijnlijk is er nu ook geen oplossing. Mij intrigeert in dit kader heel veel, bijvoorbeeld of het hier over nieuwe, extra middelen gaat ten opzichte van de bestaande middelen, of de bestaande middelen beter verankerd worden enzovoort.

U erkent de positie van de regionale omroepen. U vraagt ook van hen een verbetertraject en u geeft hun een grotere zekerheid. Dat kan ik zeer waarderen. Over de grond van de zaak kunnen we later discussiëren.

Ten slotte is er nog het puntje van Telenet. Ik zou graag hebben dat u de inspanningen als bemiddelaar verder zet, en dat u aan die mensen overmaakt – voor zover Telenet het verslag van deze commissie niet zou bekijken – dat men toch eens moet nadenken over die vergoeding. Als men dat brutaal doorvoert, gebeurt er toch een kaalslag in het landschap.

Er worden ook aan dit actieplan een aantal voorwaarden gekoppeld van bekommernissen die de voorbije maanden in dit parlement zijn geuit, bijvoorbeeld rond de verloning van journalisten en de onafhankelijkheid van de redactie. Ik vind het een belangrijke stap vooruit.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik denk dat u doet wat u moet doen. U probeert de verschillende partners rond de tafel te brengen, en waarschijnlijk ook met enig resultaat. Het zijn twee spelers die elkaar ook voor een stuk nodig hebben.

Ik zal natuurlijk niet zover gaan als de heer Wienen. Dat toont dan ook duidelijk aan dat er verschillen zijn tussen liberalen en nationalist. De vraag is natuurlijk of de andere nationalist. (Opmerkingen)

Het is belangrijk dat u hier met een globaal plan komt. Ik heb nog nooit zo snel een reactie gekregen op mijn vraag om tot een globaal gestructureerd plan te komen. Ik ben dus op mijn wenken bediend.

Het is nog te vroeg om er inhoudelijk op in te gaan. Ik moet daar nog eens goed over nadenken. Ik wil wel nog één bedenking maken. Ik zie een aantal dingen terugkomen, zoals overheidscommunicatie. U weet dat ik in een vroeger leven verantwoordelijk ben geweest voor de communicatie van de Vlaamse Regering. Toen bestond er overheidscommunicatie, maar die is door de daaropvolgende regeringen afgeschaft, wat een serieuze aderlating is geweest voor de regionale omroepen. Ik zie dus ingrediënten van paars terugkomen in deze nota. (Opmerkingen van de heer Bart Caron)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, we kunnen ermee akkoord gaan om de project-subsidies die er nu zijn, meer structureel en meerjarig te maken. Het ging ook over ondertiteling en opleiding. Ik begrijp dat u daar nog een aantal nieuwe dingen aan wilt toevoegen. Ik neem aan dat daar dan meer middelen voor nodig zijn dan vandaag. Zijn daar inderdaad middelen voor? Zo ja, waar haalt u die?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik dank u voor het antwoord. Wat hier voorligt, is een goede aanpak, waarbij men stap voor stap werkt, al zal er nog een en ander moeten gebeuren. Er is de problematiek van de zendgebieden. Limburg is niet Vlaams-Brabant, en de situatie in Antwerpen is niet te vergelijken met die in Brussel. We zitten daar dus met een gedifferentieerde aanpak. Het is positief dat die aanpak de regionale omroepen enige stabiliteit en zekerheid biedt voor de toekomst, maar de cruciale vraag zal natuurlijk zijn welke middelen men kan vrijmaken om die stabiliteit te garanderen.

Ik stel vast dat er in deze commissie een kamerbrede steun is voor de regionale omroepen. Belangrijk is wel, minister, dat men keuzes zal moeten maken en prioriteiten leggen. Men zal niet alles kunnen blijven doen. Het zal vooral ook moeten gebeuren binnen een transparant kader.

De heer De Coene verwees al naar de maandelijkse factuur die wij allen krijgen als Telenet- of Belgacom-gebruiker. Die auteursrechten, iets meer dan 2 euro per factuur, dat gaat natuurlijk over alle netten. Dat bewijst dat Telenet hier al een extra inspanning doet. Je kunt de regionale omroepen natuurlijk niet vergelijken met pakweg de VRT, maar als men rond de tafel wil zitten, moet men eerst over de partijen heen akkoord gaan over de indicatoren. Men kan wel praten over die kijkcijfers, maar men moet eerst akkoord gaan over de indicatoren. Dan pas kunnen we mijns inziens naar concrete afspraken gaan.

Die 0,44 euro die ik heb laten berekenen, mijnheer Caron, is berekend via een marktconform model per analoge abonnee. Dat is volgens een bepaald concept. Maar ik denk dat de regionale omroepen ook eerlijk moeten zijn met zichzelf. Als ik de kijkcijfers vergelijk met de realiteit, denk ik dat we er niet zo goed voorstaan als men laat uitschijnen. Dat zal natuurlijk het voorwerp zijn van discussie. De kijkcijfers dalen. Er moet transparantie zijn. Iedereen moet het eens zijn over de indicator, om later discussies te vermijden.

Dan is er nog een laatste element dat een stukje van de oplossing kan zijn. We hebben in het regeerakkoord ook gepleit voor samenwerking tussen de omroepen. Dat kan met vtm, VRT of VT4 zijn. De heer De Coene zei daarnet al dat dit niet in een concurrentieel model kan. Het moet in complementariteit. Ik geef een voorbeeld. Minister Crevits kondigde veertien dagen geleden aan dat de verlichting op de autosnelwegen wordt gedimd. Een aantal regionale omroepen nemen dat item over zonder de regionale hoek in te vullen. Dan moet je niet verwonderd zijn dat de mensen beginnen af te haken. Samenwerking kan leiden tot een win-winsituatie, bijvoorbeeld in de overhead, het plaatsen van camera's, enzovoort. Toen wij destijds samenwerkten met WTV, was dat een soort ruil. Minister, u moet zoeken naar samenwerking met iedereen en dezelfde indicatoren hanteren, zodat de discussies in de komende jaren stoppen. Nogmaals: de regionale omroepen hebben een eigen verantwoordelijkheid.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, dit plan biedt perspectieven, zowel voor de regionale omroepen als voor de Vlaamse overheid. Het is goed dat u samenwerkt met de betrokken partners, de regionale omroepen. De discussies van de afgelopen maanden hebben het gezond verstand in deze commissie, wat dit dossier betreft, naar boven doen komen. Dat heeft tot goede resultaten geleid. Ik kan alleen maar vaststellen dat dit plan finaal moet leiden tot professionalisering van de regionale omroepen en het regionale nieuws. Dat is zeer

belangrijk. Het is ook belangrijk dat die omroepen dat zelf ook beseffen. Het is goed dat u hen betreft bij het uittekenen van een nieuw beleid.

Ik hoop dat we hier in oktober verder op kunnen doorgaan. De samenwerking en de zendgebieden zijn decretaal vastgelegd. Als we daaraan willen raken, moeten we andere middelen in het leven roepen. We moeten in de overheidscommunicatie ook naar meer professionalisering en meer efficiëntie gaan. Het kan niet de bedoeling zijn dat men vaste bedragen krijgt. We moeten daar op maat werken. Ik juich ook de opleidingsprogramma's voor de regionale omroepen toe. Ook daar kan eventueel worden samengewerkt met de nationale omroepen. De vraag blijft natuurlijk waar het budget hiervoor is. Zult u dit allemaal kunnen realiseren zonder verschuivingen? Dit plan kan zonder extra middelen niet worden uitgewerkt. We zullen in oktober de zaken verder van dichtbij bekijken.

De heer Philippe De Coene: Minister, wij hebben begrepen dat u een structurele ondersteuning van de regionale omroepen wilt via een soort meerjarige samenwerkingsovereenkomst. Dat biedt inderdaad perspectief voor de regionale omroepen.

Als je de optelsom maakt van de componenten van de financiering – de auteursrechtelijke, die van overheidswege en misschien nog andere –, dan kan het saldo niet gelijk blijven. Dat zou willen zeggen dat de overheid een stuk meer heeft genomen en de private sector een stuk minder. De optelsom moet meer zijn dan vandaag het geval is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de opstelling van een nieuw protocol voor de steun aan de geschreven pers - 2541 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, collega's, ik vind deze vraag belangrijk genoeg om hem nu te stellen en niet uit te stellen tot het najaar. Mijn excuses voor het feit dat ik jullie ophoud.

De vorige Vlaamse Regering heeft de steun aan de geschreven pers herzien in het 'protocol tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse geschrevenperssector betreffende de vrijwaring van een pluriforme, onafhankelijke en performante Vlaamse opiniepers.' In dat protocol engageerden de geschrevenperssector en de Vlaamse Regering zich ertoe om de op de redacties aanwezige kennis, zoals onder meer de vakkennis, te vrijwaren en te valoriseren, ten einde bij te dragen tot een kwaliteitsvol journalistenkorps, dat mee de ruggengraat vormt van en mee instaat voor het behoud en de ontwikkeling van een kwalitatief, gediversifieerd en economisch leefbaar geschrevenperslandschap in Vlaanderen.

Een aantal gemeenschappelijke opleidingsprojecten zullen, in samenspraak met de vertegenwoordigers van de geschrevenperssector, worden uitgewerkt. Daarbij zullen alle thema's van berichtgeving aan bod komen. De Vlaamse Regering zal samenwerken met de sector bij de uitwerking van initiatieven die het totstandkomen van een pluriforme redactionele output bevorderen, vooral wat betreft de kwaliteitsvolle buitenlandberichtgeving. Hierbij wordt het belang van de pers als venster op de wereld onderstreept. Om deze doelstelling te realiseren, zal de buitenlandberichtgeving een belangrijk onderdeel vormen van de aangeboden opleidingsprojecten. De Vlaamse Regering stelt jaarlijks een bedrag van minimaal 1 miljoen euro ter beschikking om die zaken te realiseren.

De overeenkomst in kwestie werd aangegaan voor de duur van drie jaar, ingaand op 1 januari 2008. De looptijd van het protocol kon ten hoogste twee keer stilzwijgend worden verlengd met één jaar. Minister, in uw beleidsbrief 2010-2011 meldt u dat u ervoor hebt geopteerd om

het protocol in 2010 op te zeggen. U zegt ook dat u aan alle betrokken stakeholders input hebt gevraagd over hoe zij de toekomstige steun aan de geschreven pers zien en dat u met hen in gesprek zult gaan met het oog op het opstellen van een eventueel nieuw protocol.

Minister, wat was de aanleiding waarom u in 2008 besliste om het protocol op te zeggen? Werd het protocol geëvalueerd? Zo ja, door wie? Wat waren de voornaamste resultaten van die evaluatie? Hebt u intussen van alle betrokken stakeholders input ontvangen? Wat zijn de belangrijkste elementen uit hun visie op de toekomstige steun aan de geschreven pers? In hoeverre strookt de visie van de stakeholders met de uwe? Hebt u al gesprekken opgestart met het oog op het opstellen van een nieuw protocol? Kunt u ons de belangrijkste voorlopige resultaten van die gesprekken meedelen? Is het uw bedoeling dat het eventuele nieuwe protocol kan ingaan vanaf 2012? Hoe ver staat het met de opstelling van dat protocol?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, na uw beleidsbrief wachten wij inderdaad af hoe het nu verder moet met het protocol. De vraag van de heer Yüksel komt dus op tijd. Voor 2008 konden uitgeverij via een jaarlijkse projectoproep opleidingen en digitaliseringsprojecten opvragen. Een project kon maximaal 100.000 euro krijgen, met het principe van 1 euro voor 1 euro. Elke uitgeverij kon maximaal twee projecten laten subsidiëren, waardoor ze allemaal de facto 200.000 euro steun kregen. Het ging om de grote bedrijven: De Persgroep, Roularta, Corelio, Concentra, Sanoma. In 2008 heeft men het systeem aangepast. Minister Bourgeois was van oordeel dat die 200.000 euro voor die grote uitgeverij niet zo substantieel was en dat het misschien nuttiger was om die bedragen aan de koepelverenigingen toe te kennen. Zo konden zij voor al hun leden, ook voor de kleintjes, opleidingen organiseren.

Minister, hoe zal het systeem er in de toekomst uitzien? Blijft u het houden zoals het nu is: de steun aan de koepels, dus de dagbladpers, The Belgian Periodical Press (PPRESS), de Vereniging der Uitgeverij van de Katholieke Periodieke Pers (VUKPP) en de Unie van de Periodieke Pers (UPP)? Of gaat u terug naar het oude systeem van steun aan de uitgeverij zelf?

De heer Yüksel heeft het over de resolutie over buitenlandberichtgeving die we gisteren in de plenaire vergadering hebben aangenomen. Het is inderdaad een goed idee om in dat protocol de link te leggen naar die resolutie en naar de verhoogde aandacht voor buitenlandberichtgeving.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, volgens het protocol van 2008 is steun toegekend aan de koepelverenigingen met als doel de start van gemeenschappelijke opleidingsprojecten. Zoals de heer Vandaele daarnet al heeft gesteld, heeft dit protocol inhoudelijk een bepaalde invalshoek vooropgesteld. Op financieel vlak was het bovendien de ambitie om het beschikbare budget beter over de hele sector te verdelen. Het resultaat moest eruit bestaan dat de kleinere actoren ook aanspraak konden maken op een gedeelte van de steun.

Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven de projecten te evalueren. We hebben vastgesteld dat de doelstelling niet in elk project optimaal is bereikt. De intentie van het protocol is niet steeds voldoende tot uiting gekomen. Bovendien heeft de Inspectie van Financiën ook opmerkingen over de doelmatigheid van bepaalde aspecten van de subsidiëring geformuleerd. Daar lig ik nog meer van wakker.

Er was, met andere woorden, ruimte voor een optimalisatie en voor een efficiënt beheer van overheidsmiddelen. Om die reden heb ik besloten het protocol op te zeggen. Zo moet iedereen de kans krijgen vanaf nul te bekijken hoe we hiermee willen omgaan.

Hoewel het Vlaams landschap heel wat opleidingen kent, was en is de vraag van uitgeverij en producenten om bijkomende opleidingen zeer groot. Ze hebben heel wat bemerkingen bij de kwaliteit en hoe de match tussen aanbod en vraag tot stand komt. Op dit vlak bevindt zich alvast nog een uitdaging.

Ik heb niet enkel het protocol opgezegd, ik heb ook een ander initiatief genomen. Ik heb de journalistieke opleidingen in Vlaanderen laten onderzoeken. De doelstelling van het onderzoeksproject bestaat eruit na te gaan welke opleidingen worden aangeboden, in welke mate deze opleidingen overeenstemmen met de noden die de mediabedrijven zelf hebben verwoord en welke opleidingen de mediabedrijven hun redactiekorps, in de vorm van nascholing en dergelijke, zelf aanbieden.

Deze bijkomende studie biedt ons enige input om na te gaan hoe we het best kunnen omgaan met de steun die we willen blijven verlenen. We willen die steun immers ook aan een aantal doelstellingen koppelen. De komende maanden zal ik samen met de sector, uitgevers en journalisten, bekijken hoe we een steunmaatregel kunnen uitwerken.

In eerste instantie heb ik de sector gevraagd zelf voorstellen te doen. Gelukkig hebben we van de stakeholders al heel wat input ontvangen. Ik merk dat er duidelijke verschillen zijn. Er zijn duidelijk voor- en tegenstanders van het behoud van de huidige situatie. Er zijn allerlei voorstellen om de steun aan voorwaarden te koppelen. De verschillen tussen die voorwaarden zijn afhankelijk van de personen die de voorstellen doen.

Het is belangrijk een goed evenwicht tussen de verschillende verwachtingen te vinden. We kunnen niet zomaar geld uitgeven. We moeten hier duidelijke kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen aan koppelen. Op dat vlak moeten we nog een evenwicht zoeken.

Ik ben ervan overtuigd dat de studie over de opleidingen en de werkomstandigheden ons zal inspireren. Ik zal die studie tijdens de rondetafels met de sector ter sprake brengen en naar de replieken luisteren. Op basis van die gesprekken zullen we over veel materiaal beschikken om een beter evenwicht te zoeken tussen wat de verschillende stakeholders in de sector vragen. Dit is werk voor de komende maanden. Het is mijn wens dit in het najaar af te ronden.

Het is belangrijk dat we een aantal waarden vooropstellen. Kwaliteit staat in beleidsdoelstellingen steeds voorop. Om hiervoor te kunnen zorgen, moet de sector over een goed talentmanagement beschikken. De arbeidsomstandigheden moeten goed zijn. Een belangrijke waarde waar we in ons beleid steeds heel goed rekening mee moeten houden, is de persvrijheid.

We moeten een evenwicht vinden tussen het uitkeren van geld en het stellen van voorwaarden. We moeten daarbij rekening houden met waarden als kwaliteit, talentmanagement en persvrijheid. Dat zijn de waarden die ik vooropstel.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Ik dank de minister voor haar antwoord. Het is een goede zaak dat er een evaluatie komt. Die steun moet voor de juiste doeleinden worden aangewend. De minister heeft in dit verband verwezen naar de opleidingen en studies in de journalistiek. Ik heb hierover in het verleden al vragen om uitleg gesteld. Ik zou graag vernemen wanneer de minister finaal met de resultaten naar buiten zal treden. Ook hierover heb ik al een vraag om uitleg ingediend. Die vraag om uitleg is echter onontvankelijk verklaard omdat deze problematiek al aan bod is gekomen.

Wat me een beetje zorgen baart, is het feit dat de steun, die minstens 1 miljoen euro bedraagt, onder een aantal koepelverenigingen wordt verdeeld. Die steun moet dienen om de opleidingen van journalisten op de werkvloer te verbeteren, om journalisten beter op hun opdracht voor te bereiden en om de arbeidsomstandigheden van journalisten te verbeteren. Ik weet dat hier momenteel enigszins nonchalant mee wordt omgesprongen.

De opleidingen, cursussen en dergelijke moeten effectief tot betere arbeidsvoorwaarden bijdragen. De steun dient niet om de boekhouding van de uitgevers en de kranten op te smukken of te laten kloppen. Dat kan de bedoeling niet zijn. We moeten hierover blijven waken.

De minister vindt kwaliteit, talentmanagement en arbeidsomstandigheden belangrijk. Ik wil in dit verband nog een punt aanhalen. Gisteren heeft het Vlaams Parlement een resolutie over de buitenlandse berichtgeving goedgekeurd. Volgens mij moeten we hier in dit verband ook rekening mee houden. Die resolutie bevat immers ook een expliciete doelstelling.

Tot slot wil ik nog eens herhalen dat de uitgekeerde bedragen effectief de individuele journalisten op de redacties ten goede moeten komen. Die bedragen dienen niet om de boekhouding te laten kloppen of om de mensen bezig te houden: de journalisten moeten er effectief beter van worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■